

รูปทรงความรู้ที่กจากช่วงเวลาของชีวิต

ศิลปนิพนธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

The shape of the life time

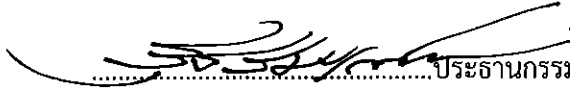
An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements
for the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts

Program in Visual Art Design

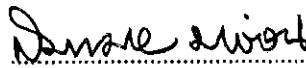
May 2017

Copyright 2017 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง “รูปทรงความรู้สี่จากช่วงเวลา
ชีวิต” ของนายตรี ไตรวิทย์ศิลป์เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์จิติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ

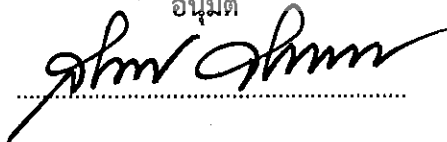
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ลัคนา วงศ์สวัสดิ์)

อนุมัติ

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2560

ประกาศคุณูปการ

ข้าพเจ้าน้อมรำลึกในพระคุณบิดา มารดา คุณพ่อสมบุญ ไร่ไตรวิทย์ศิลป์ และคุณแม่ปวีศา
บุษการณ และคุณพ่อสมเกียรติ ไตรวิทย์ศิลป์ผู้ที่ทำให้กำเนิดและให้อบรมสั่งสอน เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบโต
ใหญ่ด้วยความยากลำบาก สอนให้รู้จักรับผิดชอบ ชีวิต ทั้งยังคอยสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาและเป็น
กำลังใจให้นยามที่ข้าพเจ้าเกิดความท้อแท้และหมดกำลังใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่เป็นผู้ให้วิชาความรู้ คอยชี้แนะแนวทาง
ในการศึกษา สอนการใช้ชีวิต ทั้งยังอบรมสั่งสอนให้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย ขอกราบ
ขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาออกแบบทัศนศิลป์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาวิชาทุกท่าน ที่ให้
ความรู้ความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และขอกราบขอบพระคุณ
อาจารย์ผู้ควบคุมดูแลศิลปินพันธ์ทุกท่าน ที่คอยให้ความรู้ชี้แนะแนวทาง และให้ความช่วยเหลือพร้อม
คำปรึกษาศิลปินพันธ์ภาคเอกสารชุดนี้ให้ไปในทางที่ชัดเจนและสมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันใน
การทำงานจนสามารถลุล่วงตามความประสงค์

ตรี ไตรวิทย์ศิลป์

ชื่อเรื่อง	รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต
ผู้วิจัย	นาย ตรี ไตรวิทยาศิลป์
ประธานที่ปรึกษา	อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ลัคนา วงศ์สวัสดิ์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์,

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

คำสำคัญ รูปทรง,ความรู้สึก

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมศิลปนิพนธ์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต” นี้ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค เพื่อผู้สร้างสรรคเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรคศิลปะ ที่จะสามารถตอบสนองต่อความคิดและความรู้สึกของผู้สร้างสรรค โดยแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพ ตลอดจนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรคผลงานศิลปะ ไว้อย่างเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปนิพนธ์ โดยมีการวางแผนดำเนินงาน คือ เริ่มจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งในส่วนภาคเอกสารและทางโครงสร้างศิลปะรวมถึงองค์ประกอบศิลปะ งานทัศนศิลป์ และรูปถ่ายตัวอย่างรูปแบบงานศิลปะ มาวิเคราะห์และประมวลความรู้นำมาสู่ขั้นตอนการทำภาพร่าง และขยายภาพผลงานขนาดจริง

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้แสดงความงามทางสุนทรียภาพผ่านรูปทรงการผสมระหว่างมนุษย์กับของเล่นที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก จากประสบการณ์ส่วนตัวโดยผู้สร้างสรรคได้นำมาถ่ายทอดแสดงความงามทางสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นเรื่องของหลักการทางศิลปะและทัศนธาตุอันมีหัวใจสำคัญคือ รูปทรง สีและพื้นที่ว่าง และสร้างรูปทรงเชิงสัญลักษณ์ ได้แก่ของเล่นที่แสดงท่าทาง ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสื่อถึงความรู้สึกในช่วงเวลานั้น รวมทั้งผู้สร้างสรรคได้ศึกษาค้นคว้ากลวิธีและพัฒนาทักษะฝีมือในการสร้างสรรคผลงานประติมากรรม ที่จะทำให้เกิดรูปแบบและความคิดสร้างสรรคใหม่ๆ ผลงานรูปแบบใหม่ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของ.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์.....	5
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	7
อิทธิพลหรือลัทธิศิลปะที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ.....	8
ด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์.....	10
3 ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	23
ขั้นตอนและการประมวลความคิด.....	23
ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม.....	29
กลวิธีในการทำงาน.....	29
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	30
ขั้นตอนการทำงาน.....	32
ผลงานศิลปนิพนธ์.....	41

สารบัญ

บทที่	หน้า
4 วิเคราะห์ทัศนธาตุ.....	58
ขั้นตอนการแสดงผลออกด้วยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ.....	58
หลักการองค์ประกอบศิลปะ.....	58
หลักวิเคราะห์รูปทรง.....	58
หลักการวิเคราะห์เนื้อหา.....	67
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	69
บทสรุป.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	73

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	12
2	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	13
3	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	13
4	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	14
5	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	15
6	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	15
7	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	16
8	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	17
9	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	18
10	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	19
11	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	20
12	ผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล.....	21
13	แผนผังแสดงองค์ประกอบศิลปะ.....	23
14	แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง.....	26
15	ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	30
16	ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	31
17	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	32
18	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	33
19	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	34
20	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	36
21	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	36
22	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	37
23	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	37
24	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	38
25	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	38
26	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	39

สารบัญญภาพ

ภาพ	หน้า
27 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	40
28 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	41
29 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	42
30 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	43
31 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	44
32 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	45
33 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	46
34 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	47
35 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	48
36 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	49
37 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	50
38 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	51
39 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	52
40 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	53
41 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	54
42 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	55
43 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	56
44 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	57
45 หลักวิเคราะห์รูปทรง.....	59
46 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง.....	60
47 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง.....	61
48 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง.....	61
49 ภาพแสดงเส้นรอบนอก.....	62
50 หลักวิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	63
51 หลักวิเคราะห์พื้นผิว.....	64
52 หลักวิเคราะห์ทิศทาง.....	65
53 หลักวิเคราะห์สีและน้ำหนักของผลงาน.....	66
54 หลักวิเคราะห์สีและน้ำหนักของผลงาน.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยตั้งแต่แรกเกิดสิ่งแรกๆที่มนุษย์เราจดจำได้ นั่นก็คือ รูปร่างหน้าตาของพ่อและแม่ หรือคนที่มีความใกล้ชิดแต่นั้น เป็นเพียงการจดจำด้วยสายตาและสัญชาตญาณของคนเรา เมื่อพอเราโตขึ้นจนจำความได้มีสติสัมปชัญญะ ทำให้สามารถจดจำเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตัวเรานั้น จนกลายเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เราจดจำเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆได้เกิดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆเมื่อเวลาผ่านไปทำให้เรื่องนั้นกลายเป็นเพียงอดีตแต่เมื่อเราย้อนนึกกลับไปถึงเรื่องราวในครั้งนั้นก็จะทำให้ความรู้สึกในช่วงนั้นย้อนกลับมาอีกครั้ง และยังเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญและมีผลกระทบกับชีวิตในปัจจุบันก็จะยิ่งทำให้เรารู้สึกมากยิ่งขึ้นเวลานึกถึงเหตุการณ์นั้นๆ

มนุษย์เรานั้นต่างเมื่อเติบโตขึ้นมีอายุที่มากขึ้นสิ่งที่เติบโตขึ้นมา พร้อมกับอายุนั้นก็คือ ประสบการณ์ในการใช้ชีวิต ซึ่งคนหนึ่งคนนั้นย่อมมีเรื่องราวมากมายที่เกิดขึ้นกับตัวเองทั้งเรื่องที่น่าจดจำและไม่อยากจดจำแต่ก็ไม่สามารถที่จะลืมเลือนได้ จนกลายเป็นความทรงจำของตัวเอง และทุกครั้งที่เรานึกถึง ช่วงเวลานั้นความรู้สึกนึกคิดในช่วงเวลานั้นก็จะกลับมาอีกครั้ง มันอาจจะทำให้เรามีความสุข ยิ้ม หรือโศกเศร้าเสียใจ แต่มันก็เป็นเพียงความทรงจำที่เราไม่สามารถกลับไปแก้ไขได้ มันทั้งโหดร้ายและสวยงามกว่าความจริงใช่หรือไม่ คนเรามักเก็บสะสมความทรงจำดี ๆ เอาไว้มากกว่าความทรงจำแย่ ๆ กระนั้นก็เชื่อว่ามันจะทำให้เรามีความสุขเสมอไป เมื่อหวนคิดถึงความทรงจำดี ๆ ที่มีอาจย้อนคืนกลับมา กรอเทปดูภาพอดีตที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อีกแล้ว ความเศร้าก็บังเกิดกับความทรงจำมีคุณค่าเพราะมนุษย์เราอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาที่มีเพียงสิ่งเดียวที่เราสามารถเก็บไว้ได้นั้นก็คือความรู้สึกในช่วงขณะนั้น

อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถที่จะจดจำเหตุการณ์ทุกๆเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของเราได้ ในบางเหตุการณ์เราอาจจะจำได้ในระยะหนึ่ง อย่างเช่นเหตุการณ์ของเมื่อวาน เมื่อวานก่อน แต่พอระยะเวลาผ่านไป หนึ่งอาทิตย์ หนึ่งเดือน หรือหนึ่งปี เหตุการณ์ในวันนั้นถ้าไม่มีความสำคัญมากพอในท้ายที่สุดเราก็จะลืมเลือนมันไป มันอาจจะไม่ได้หายไปไหนเพียงแต่อยู่ในส่วนลึกของความทรงจำ เพียงแต่รอให้เกิดการกระตุ้นหรือมีการพูดถึงอีกครั้งเราก็อาจจะนึกถึงเหตุการณ์ในวันนั้นได้อีกครั้ง แต่กับบางเหตุการณ์ถึงไม่มีคนกล่าวถึง แต่เรายังคงนึกถึงเหตุการณ์นั้นตลอดเวลา ซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตมีผลกระทบจากอดีตสู่ปัจจุบัน

จากข้อมูลข้างต้น ผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะนำเรื่องราวและประสบการณ์ความรู้สึกนึกคิดในอดีตของผู้สร้างสรรค์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมายอยู่ตลอดเวลา และมีเหตุการณ์มากมายที่มีผลกระทบต่อ จิตใจจนทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆมากมาย เพื่อที่อยากจะบอกเล่าเพื่อเป็นอธิบายความรู้สึกในช่วงเวลานั้นและแสดงความเป็นตัวตนของผู้สร้างสรรค์ ที่จะแสดงออกมาในรูปแบบของงานประติมากรรมโดยใช้ของเล่นในวัยเด็กมาแทนตัวตนของผู้สร้างสรรค์เพื่อสะท้อนเรื่องราว เหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ ผ่านงานประติมากรรมสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของ

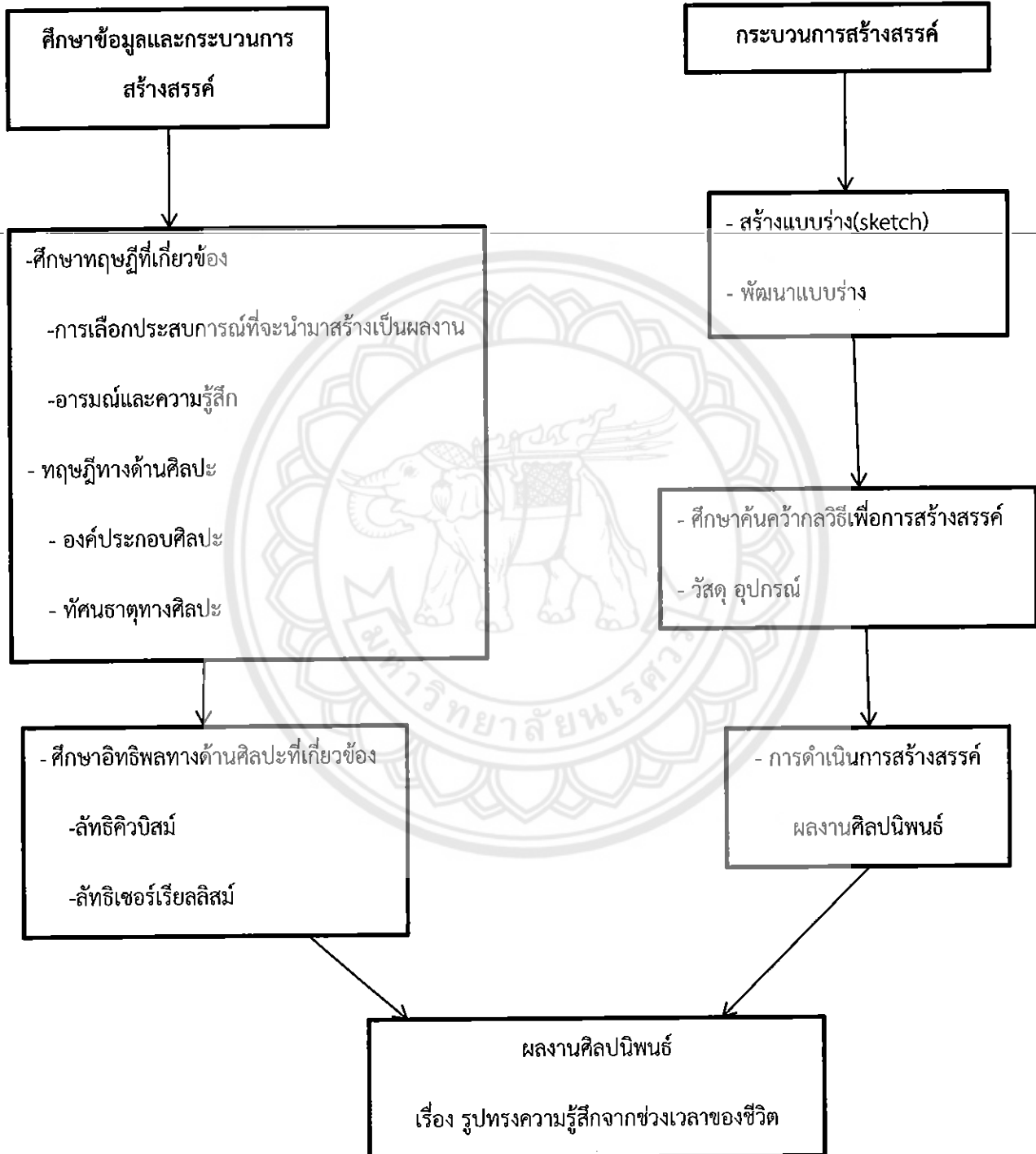
- 1 สร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวผู้สร้างสรรค์เพื่อบอกเล่าประสบการณ์และตอบสนองความคิดความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ผ่านงานประติมากรรม
- .2 เพื่อศึกษาค้นคว้าแนวทางในการทำงานศิลปะของตนเองในรูปแบบงานประติมากรรม
- 3 เพื่อให้เกิดคุณค่าตอบสนองทางด้านสุนทรีย์ภาพอารมณ์และความรู้สึกต่อผู้ชมงาน
- 3 เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์:ประติมากรรม ที่มุ่งการตอบสนองทางด้านความคิดความรู้สึกการแสดงออกถึงทางด้านความงามและสุนทรีย์ภาพ ในรูปแบบผลงานทัศนศิลป์ ผลงานทัศนศิลป์:ประติมากรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ผลงานศิลปะ หนังสือ สื่อบัตรเพื่อสนับสนุนแนวคิดในการสร้างสรรค์
2. การวางแผนกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ
3. การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์
4. การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์
5. สรุปรายงานผลการดำเนินงานวิจัยแบบสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต ผู้สร้างสรรค์ได้แบ่ง

ขอบเขตการวิจัยเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ขอบเขตด้านข้อมูลในการสร้างสรรค์

1.1 ศึกษาข้อมูลทางอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ในช่วงเวลานั้นๆ

1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ในช่วงเวลานั้น

1.3 ศึกษาข้อมูลศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

2. ขอบเขตด้านการสร้างสรรค์ศิลปะ

2.1 ศึกษาค้นคว้ากลวิธีการสร้างสรรค์

2.2 ศึกษาค้นคว้าทักษะเพื่อการสร้างสรรค์

2.3 ศึกษาองค์ประกอบทางด้านศิลปะ

2.4 การพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม

จำนวนผลงาน 4 ชิ้น

ชื่อผลงาน รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต1 ขนาด 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต2 ขนาด 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต3 ขนาด 90 x 270 x 110 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต4 ขนาด 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

กลวิธี ปั้น หล่อไฟเบอร์กลาส และ เชื่อมเหล็ก

คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

รูปทรง (Form) หมายถึง สามารถมองได้รอบด้าน มีลักษณะเป็น 3 มิติ มีความกว้าง ความยาว ความสูง

ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง การถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์หรือประสบการณ์ที่ได้รับมา

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์

1 กำหนดหัวข้อที่ตนเองสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

2 รวบรวมข้อมูลต่างๆที่มีเนื้อหาที่เป็นจริงจากประสบการณ์ของตนเอง

3 เขียนภาพร่าง (sketch) เพื่อศึกษาและค้นหารูปร่างรูปทรงองค์ประกอบที่เหมาะสม

4 นำภาพร่างและกลวิธีที่ได้ทดลองไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำ

5 นำคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขภาพร่างให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6 เตรียมอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ได้แก่ดินเหนียวโครงเหล็กอุปกรณ์การปั้นและการหล่อผลงาน

7 ขยายเป็นชิ้นงานจริง

8 นำเสนอผลงานที่สำเร็จให้อาจารย์ประเมินคุณค่าและนำคำแนะนำมาแก้ไขปรับปรุงผลงานใหม่

ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

9 บันทึกกระบวนการ ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อที่จะได้นำมาแก้ไขและ

ปรับปรุงในงานชิ้นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

จากคำกล่าวของ นีวกลม(นามแฝง) (2555,หน้า20)ความทรงจำอันมีค่ามีต้องอาศัยความตั้งใจที่จะจดจำ หากแต่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ไม่ต่างจากการที่น้ำต้องไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำแม้ความทรงจำจะเกิดขึ้นกับความจริง แต่ว่าความทรงจำหาใช่ความจริงไม่เราคัดเลือกบางส่วนจากความจริง คลุกเคล้าเข้ากับความรู้สึก-บ้างสุข-บ้างเศร้า-ทุกความทรงจำมีการเสกสรรปั้นแต่งของเจ้าของความทรงจำอยู่ในนั้นเสมอ-มันทั้งโหดร้ายและสวยงามกว่าความจริงใช่หรือไม่ คนเรามากก็เก็บสะสมความทรงจำดี ๆ เอาไว้มากกว่าความทรงจำแย่ ๆ กระนั้นก็ใช่ว่ามันจะทำให้เรามีความสุขเสมอไป เมื่อหวนคิดถึงความทรงจำดี ๆ ที่มีอาจย้อนคืนกลับมา กรอเทปคุณภาพอดีตที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อีกแล้ว ความเศร้าก็บังเกิดความทรงจำมีคุณค่าเพราะอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงหากทุกอย่างไม่แปรเปลี่ยน ทุกความสัมพันธ์ยังอยู่คงเดิม ความทรงจำไม่มีค่าอะไรเราไม่ต้องจดจำอะไรก็ได้ ในเมื่อพรุ่งนี้ก็จะตั่งเดิมชีวิตคือการเดินทางเพื่อสะสมความทรงจำทุก ๆ วัน มีเรื่องราวให้จดใส่หน้ากระดาษเปล่าของชีวิตเพราะจดทุกเรื่องไม่ได้ เราจึงจดเฉพาะสิ่งสำคัญไว้ในใจ เมื่อย้อนกลับมาดูสมุดบันทึกเล่มนี้ ความทรงจำบางอย่างซีดจางไปตามกาลเวลา แต่ร่องรอยของมันก็ช่วยยืนยันกับเราว่าสิ่งสวยงามเหล่านั้นเคยเกิดขึ้นจริง.....

ในการศึกษาเพื่อค้นคว้างานสร้างสรรค์ศิลปะของผู้สร้างสรรค์นั้น ตระหนักถึงสาระสำคัญในข้อที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจอยู่เสมอ เป็นกระบวนการที่พยายามจะถ่ายทอดแสดงและปลดปล่อยจินตนาการเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ให้ออกมาเพื่อสื่อสารสิ่งต่างๆแก่ผู้อื่นให้ได้รับรู้

หากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้นเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวหรือแสดงสภาวะทางความคิดภายในจิตใจของมนุษย์ออกมาให้เป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเห็นว่าศิลปะมิได้เป็นเพียงตัวแทนธรรมชาติหรือเป็นเพียงการแสดงส่วนที่อยู่ภายนอกธรรมชาติเท่านั้นแต่ศิลปะจะต้องแสดงส่วนที่อยู่ภายในของชีวิตออกมาส่วนที่ภายในนั้นได้แก่

๑. ความคิด
๒. อารมณ์
๓. ความรู้สึก

จากที่กล่าวมานั้นเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ทางด้านรูปแบบ ส่วนเนื้อหาเพื่อแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก จากประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่มีผลต่อจิตใจและมีผลส่งต่อถึงอุปนิสัยในปัจจุบัน ทั้งนี้ในทางศิลปะนั้นเราสามารถแสดงออกได้โดยผ่านทางทัศนธาตุทางศิลปะ คือรูปทรง เส้น สี พื้นผิว

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การทำงานศิลปะมีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกภายในจิตใจของผู้สร้างสรรค์เพื่อเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นๆ อันได้แก่ความรู้สึกผิดหวัง ความรู้สึกสับสน ความผิดพลาดในชีวิต เป็นต้น อันเป็นต้นเหตุที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตในปัจจุบัน

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้นำเอาความหมายของคำว่าศิลปะจากนักปรัชญามาอิงเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ ดังนี้

เฮอเบิร์ต รีด (Herbert Read 1893) นักวิจารณ์ศิลปะชั้นนำชาวอังกฤษได้ให้นิยามความหมายของศิลปะไว้ว่า “ ศิลปะคือการแสดงออก ” (ART is expression) โดยยึดหลักว่า อารมณ์และความรู้สึกเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดการแสดงออกมาทางศิลปะ

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี(C. Feroei, พ.ศ. 2435-2505) ได้ให้ความหมายของศิลปะไว้ว่า “ ศิลปะหมายถึง งานอันเป็นความพากเพียรของมนุษย์ ซึ่งจะต้องใช้ความพยายามด้วยมือและด้วยความคิด”

ศิลปะ คือสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก สติปัญญา ความคิด และความงาม (ชลุด นิยมเสมอ,2534)

จากความบังดาลใจในเนื้อหาเรื่องราวและประสบการณ์ที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับและรู้สึกอยู่ ภายในจิตใจล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความผิดพลาดในชีวิต ภายใต้อารมณ์ ความรู้สึกผิดและสับสน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจึงนำเสนอออกมาในลักษณะของ ผลงานรูปธรรมที่ผสมระหว่างของเล่นกับคน ผสมผสานจินตนิยมโดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะนั้นเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ และถ่ายทอดความรู้สึกเหล่านั้นออกมา

อิทธิพลหรือลัทธิศิลปะที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ

ด้านแนวความคิด

อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎีและปรัชญา

1.ทฤษฎีนิยมการแสดงอารมณ์(Emotionalism Theory)

ทฤษฎีการแสดงอารมณ์มาจากแนวคิดที่ว่า จุดมุ่งหมายของศิลปะนั้น มิใช่แต่เพียงการ เลียนแบบและการ ใช้จินตนาการร่วมกันกับธรรมชาติ หรือเหตุการณ์เท่าที่ตามองเห็นได้เท่านั้น ศิลปะ ควรจะพยายามทำสิ่งที่ไม่ อาจมองเห็นได้ตามปกติธรรมดา ให้ปรากฏเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ ด้วย สิ่งที่ไม่เคยรู้ด้วยประสาทสัมผัส ตามปกติ คือความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ในส่วนลึกของจิตใจนั้น เป็น สภาวะเหนือเหตุผล และเป็นความรู้สึกเฉพาะตัว ซึ่งอารมณ์ทางศิลปะนั้น ต้องมีความตั้งใจในการปรุง แต่งเรื่องราวความรู้สึก ต้องมีจุดประสงค์หรือคุณค่าอยู่ในตัว เพื่อให้เกิดความสวยงาม

ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกหรืออารมณ์ เป็นสำคัญ อาจจะมีการถ่ายทอดในลักษณะกึ่งนามธรรมที่มีการถ่ายทอด แบบสำแดงพลังอารมณ์ โดยสามารถนำมาใช้เป็นสื่อ ถ่ายทอดความรู้สึกของตนเอง ไปยังผู้ดู โดยมีส่วนประกอบข้อมูลพื้นฐานและกฎเกณฑ์ทางศิลปะเป็นแนวประกอบ ในการสร้างสรรค์ให้ ปรากฏ เช่น รูปทรง สี เส้น และอื่นๆ โดยมีรูปแบบท่าทางต่างๆ เน้นใบหน้าและ ท่าทางเพื่อ กระตุ้นความรู้สึกของผู้ดูให้เป็นรูปแบบต่างๆได้ ทั้งนี้เนื่องจาก ลักษณะของสี แสงเงา รูปทรง และอื่นๆที่ปรากฏ อาจสอดคล้องเข้ากับความรู้สึกนึกคิดในรูปแบบสิ่ง ต่างๆ ของผู้ดูขณะที่รับรู้ ซึ่งแท้จริงแล้ว รูปแบบการถ่ายทอด จะกระตุ้นเร้า ความรู้สึกลึก ตื้น ไกล ใกล้ เว้งว้าง สับสน หดหู่ ฯลฯ มากกว่าจะปรากฏให้เห็นเป็นรูปแบบที่แสดง เรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดๆ

2.ศิลปะคือประสบการณ์(Art as Experience)

จอห์น คิวอี้ นักปรัชญาชาวอเมริกัน มีความเห็นว่าศิลปะคือประสบการณ์ ประสบการณ์คือ การมีชีวิต สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การมีปฏิกริยากับสิ่งแวดล้อมทำให้เรามีความคิดและอารมณ์ซึ่งเป็น ประสบการณ์ เรามี ประสบการณ์มากมายในชีวิตประจำวัน แต่เป็นประสบการณ์ธรรมดา ไม่เป็นแก่น สาร เราลืมมันง่าย แต่บางครั้ง เรามีประสบการณ์ที่สำคัญน่าพอใจหรือสะเทือนใจเป็นพิเศษ เราจะจำประสบการณ์นั้นได้ฝังใจ แบบนี้เรียกว่า

ประสบการณ์แท้ ประสบการณ์แท้ที่มีระเบียบ มีเอกภาพทุก ส่วนทุกตอนมีความหมายมีความสได้ญ มีอารมณ์เด่นชัด มีโครงสร้างตลอดทั่วประสบการณ์นั้น เช่น ความกดดัน ความอ่อนหวานนุ่มนวล และความกลัว เป็นต้น

ประสบการณ์ของศิลปินมักน่าสนใจเป็นพิเศษ เขาสัมผัสชีวิตและเหตุการณ์ด้วยความน่า ตื่นเต้นเห็นเป็นเรื่องสำคัญ จึงสามารถสื่อประสบการณ์นั้นกับผู้อื่นได้เขาได้รับมาจากสิ่งแวดล้อม แล้ว ถ่ายทอดเป็นประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้อื่นด้วยงานศิลปะ ศิลปะเป็นประสบการณ์พิเศษที่มี พื้นฐานจากชีวิตธรรมดาทั่วไป ศิลปินที่มีประสบการณ์แท้ในชีวิตมาก จะทำงานศิลปะได้ดีผู้ดูที่มี ประสบการณ์ในชีวิตมาก ก็รับสัมผัสศิลปะได้มากและลึกซึ้ง จุดมุ่งหมายของศิลปะในทัศนะของจอห์น ดิวอี้ก็คือ การให้ประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้ดู

ทั้งนี้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ย่อมมีอิทธิพลจากทฤษฎีทางศิลปะเพื่อเป็นการใช้ ประโยชน์ ประกอบกับเนื้อหางานศิลปะที่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา ผู้สร้างสรรค์ได้นำทฤษฎี ความงามของโบดแลร์มาเป็นแนวความคิดต่องานศิลปะ ดังนี้

ความงามต้องแฝงความรู้สึกรุนแรงที่ควบคุมกลับกรองแล้ว ความงามคือสิ่งที่มีลักษณะเร่า ร้อนและโศกสัลย์ ชวนให้คิดฝันต่อ ไม่ได้แก่งพืดว่าความหรรษาไม่เกี่ยวกับความงาม แต่ความหรรษา มีส่วนประกอบที่ยังไม่ละเอียด ในขณะที่ความเศร้าสูงส่งพอที่จะเป็นคู่เสมอกับความงามได้ ผมยังไม่ ค่อยเห็นลักษณะความงามใด ที่ปราศจากความทุกข์แฝงอยู่เลย

นอกจากนี้ยังมีอีกทฤษฎีหนึ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานคือ ทฤษฎีของ อริสโตเติล โดยกล่าวว่า งานศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติ ความงามมิได้เกิดขึ้นอยู่ที่ ลักษณะความกลมกลืนของ สัดส่วนต่างๆของวัตถุในธรรมชาติ ช่วยผ่อนคลายหรือบรรเทาความเครียด ของมนุษย์

จากทฤษฎีดังกล่าวได้ให้อิทธิพลและมีส่วนต่อแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ขึ้น ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกประสบการณ์ในทางลบและมีผลกระทบต่อชีวิตมากที่สุดในแต่ละช่วงชีวิต เพื่อที่จะถ่ายทอดเป็นประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้อื่นด้วยงานศิลปะ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้เศร้า สับสน และความรู้สึกผิดกับอดีตที่ผ่านมา โดยการผสมระหว่างของผู้สร้างสรรค์เคยเล่นในอดีตกับตัวผู้สร้างสรรค์

ด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

1. ศิลปะแบบคิวบิสม์ (Cubism)

งานศิลปะแบบคิวบิสม์ คือ การที่ศิลปินเข้ามาจัดระเบียบให้กับธรรมชาติ หรือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว เสียใหม่ โดยการนำเอารูปทรงเลขาคณิตต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทรงกลม ทรงกรวย หรือ ทรงกระบอกมาปรับเปลี่ยนให้รับกัน โดยที่จะไม่มีการแสดงอะไรที่ชัดเจนให้เห็นว่า อะไรเป็นอะไรในภาพ แต่ขณะเดียวกันในภาพก็ยังมีเนื้อหาอยู่

มันเริ่มต้นมาจาก พอล เซซานน์ ที่ค้นหาความงามจากรูปทรงต่าง ๆ ในธรรมชาติ เซซานน์ ว่าศิลปินควรดูความงามของธรรมชาติจากรูปทรงของเหลี่ยม ลูกบาศก์ ค้นหาโครงสร้างตามความจริงที่เป็นแท่ง ๆ มากกว่าจะไปเน้นที่รายละเอียด

พablo ปิกัสโซ นำแนวความคิดนี้มาพัฒนาต่อจนเป็นรูปแบบของตนเองและทำให้เขาโดดเด่นเป็นผู้นำในศิลปะแนวนี้ เขาสร้างรูปทรงเป็นแบบเรขาคณิต หาโครงสร้างมาแยกย่อยแล้วประกอบเข้ากันใหม่ ใช้สีแบน ๆ บางที่เอาด้านหน้าและด้านหลังมาประกอบพร้อม ๆ กันเพื่อให้ผู้ดูได้เห็นวัตถุนั้นทั้งสองด้านในคราวเดียวกัน เป็นการแก้ปัญหาของภาพเขียนที่มีเพียงสองมิติและตาเห็นได้แค่ด้านเดียว หลักสุนทรียศาสตร์อยู่ที่ กฎของการควบคุมความรู้สึก อารมณ์การแสดงออกต้องมีการพิจารณาถ่วงถ่วงเสียก่อน ใช้สีมืด ไม่สด ไม่รุนแรง

ยุคที่สอง ยุคทองของคิวบิสม์วิเคราะห์ ศิลปินจะจำแนกวัตถุออกเป็นส่วนต่างๆ ขยายให้เกิดมุมมองเด่นชัดขึ้น แล้วก็ผสมผสานวัตถุต่าง ๆ ให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งภาพ ไม่แสดงส่วนละเอียด สีในภาพเป็นสีเทาอมน้ำตาล นำวัตถุที่ถูกมองจากมุมมองที่ต่างกัน ทั้งเบื้องบน ด้านข้าง ด้านหน้า หรือด้านใด ๆ ก็แล้วแต่มารวมกันให้เกิดเอกภาพอยู่ในองค์เดียวกัน ทางด้านรูปทรงก็ถูกทำลายจนเกือบอยู่ในสภาพนามธรรมอยู่แล้ว

ยุคที่สาม คิวบิสม์สังเคราะห์ ผลงานในยุคนี้เริ่มมีการนำวัสดุต่าง ๆ มาคละเคล้าปะติดรวมกันกับการวาดภาพ วัสดุเหล่านี้อาจเป็นกระดาษ ผ้า ฯลฯ วิธีเช่นนี้เรียกว่า Collage มีการเขียนตัวหนังสือหรือขโมยมาใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ ปะลงผืนผ้าใบทำให้เกิดอารมณ์ทางด้าน Novel Tactile Value (แปลว่า คุณค่าในการรับรู้ด้วยการนำอักษรมาเป็นสื่อสร้างความเข้าใจ) การจัดภาพในยุคนี้เป็นอิสระกว่าเดิม มีการสังเคราะห์ในเรื่องของเส้นให้มีความใกล้ชิดกับเส้นเรขาคณิตมากขึ้น

ประติมากรรมบาศกนิยม จิตรกรรมกระแสบาศกนิยมยังมีอิทธิพลต่อประติมากรรมอย่างเด่นชัด ด้วยปีกัสโซเคยสร้างประติมากรรมเพื่อเพิ่มพูนการค้นคว้าของกระแสนี้ควบคู่ไปกับจิตรกรรมด้วย เพราะบางอย่างในประติมากรรมแสดงออกเป็นรูปธรรมได้มากกว่าจิตรกรรม นอกจากการปั้นรูปด้วยดินเหนียวและหล่อด้วยโลหะแล้ว ปีกัสโซยังได้พัฒนาสร้างงานด้วยไม้ระบายสีด้วย เขาริเริ่มนำเศษโลหะมาเชื่อมต่อกันเป็นรูป โดยนำเศษชิ้นส่วนของเครื่องจักรซึ่งมีรูปร่างต่าง ๆ แต่ละชิ้นมีรูปร่างสำเร็จรูปอยู่แล้ว นำชิ้นสำเร็จรูปเหล่านั้นเข้ามารวมกันอยู่ในรูปเดียว ซึ่งก่อให้เกิดความคิดแก่พวกดาตาในภายหลัง อย่างไรก็ตาม มีประติมากรแท้ ๆ หลายคนทำงานตามแนวอุดมคติของกระแสบาศกนิยมอย่างสัมฤทธิ์ผล

(ที่มา: [angiegroup.wordpress.com/2016/03/26/ศิลปะแบบคิวบิสม์-cubism /](http://angiegroup.wordpress.com/2016/03/26/ศิลปะแบบคิวบิสม์-cubism/))

2. ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism)

ลัทธินี้มีความเชื่อว่า ความจริงของมนุษย์ไม่ได้เกิดที่การรับรู้เพียงอย่างเดียว คุณค่าอยู่ที่ความหวัง ความฝัน ความต้องการที่ไม่สามารถมองเห็นได้เพราะถูกสังคมบังคับ มีความรู้สึกเก็บกด ศิลปินจึงมักวาดภาพตามความฝัน จินตนาการของตน ศิลปินที่มีชื่อเสียง เช่น อังเดร เบรตอง (Andre Breton)

ทัศนศิลป์ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism Visual Art) เป็นการแสดงออกอย่างเสรีของจิตไร้สำนึกอย่างแท้จริง ปราศจากสติควบคุมศิลปินกลุ่มนี้พยายามสร้างทัศนศิลป์จากความฝันและความรู้สึกภายในที่แสดงออกภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก มนุษย์ทุกคนมีความรู้สึก มีความคิดความฝันต่าง ๆ ซึ่งเก็บซ่อนอยู่ภายใต้จิตโดยมนุษย์ไม่รู้สึกตัว ถ้าแสดงออกมามนุษย์ก็จะรับรู้ได้ทันทีถึงความฝันนั้น ๆ ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่เป็นเรื่องจริง

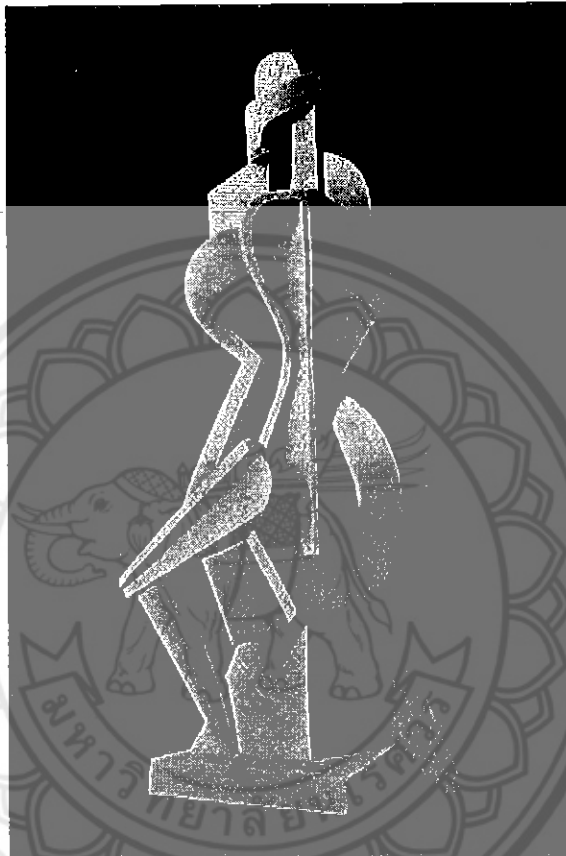
ทัศนศิลป์เป็นเพียงเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สำรวจสิ่งซ่อนเร้นที่อยู่ภายในตัวมนุษย์ ผู้นำกลุ่มคือ อังเดร เบรตอง (Andre Breton) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศส เชื่อที่มีความว่า จินตนาการเป็นส่วนประกอบสำคัญในการแสดงออกและจินตนาการนี้ก็คือ จิตไร้สำนึก ที่ช่วยนำไปสู่การสร้างผลงานทัศนศิลป์

สาเหตุการสร้างงานทัศนศิลป์ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ได้แก่

1. ตอบสนองด้านจิตใจ เรื่องความงาม เส้น สี รูปทรง และความรู้สึกของผู้สร้างที่อยู่ภายใต้จิตไร้สำนึกที่แสดงออกมาให้ผู้ชมได้รับรู้
2. ความเชื่อ สำนึกของคนเรายังเห็นว่า ความฝัน คือ ความบริสุทธิ์ ความป่าเถื่อนยังหลบอยู่ในจิตใจของมนุษย์ และจิตใต้สำนึกนี้จะระเบิดออกมาได้ทุกขณะ ถ้าปราศจากการควบคุม

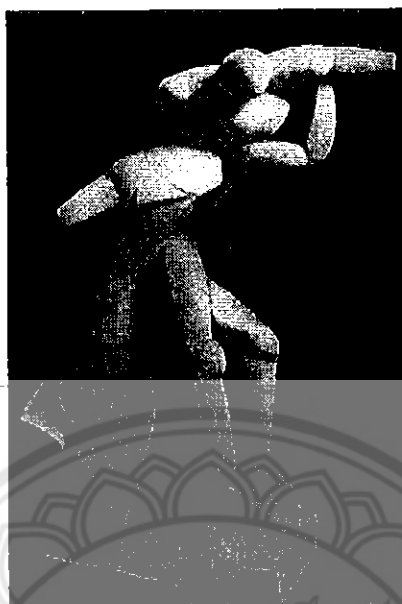
ผลงานของศิลปินในยุค ลัทธิคิวบิสม์ (Cubism)

1. Alexander Archipenko

ภาพประกอบที่ 1 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล
ชื่อผลงาน Untitled, 1912,

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Archipenko)

ภาพประกอบที่2 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Recherche de plastique, 1913.

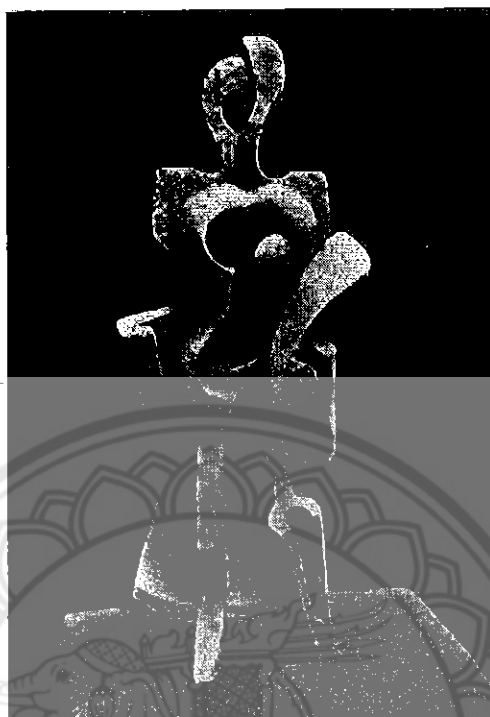
(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Archipenko)

ภาพประกอบที่3 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Portrait de Mme Kameneff.

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Archipenko)

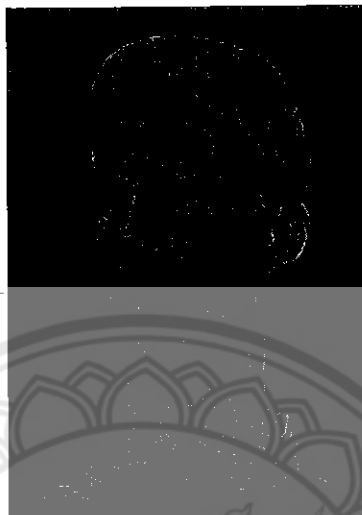

ภาพประกอบที่4 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับความนิยม

ชื่อผลงาน Femme Marchant (Woman Walking), 1912

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Archipenko)

2. jacques lipchitz

ภาพประกอบที่5 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล
ชื่อผลงาน Jacques Lipchitz, 1920, Portrait of Jean Cocteau
(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Jacques_Lipchitz)

ภาพประกอบที่6 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล
ชื่อผลงาน Jacques Lipchitz, 1920, Man with Guitar
(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Jacques_Lipchitz)

ภาพประกอบที่7 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Mother and Child, 1930, Honolulu Museum of Art

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Jacques_Lipchitz)

ภาพประกอบที่ 8 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Birth of the Muses, bronze, 1944-1950

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Jacques_Lipchitz)

ผลงานลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism)

ภาพประกอบที่ 9 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Lobster Telephone: Edward James (1907–1984)

(ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/Lobster_Telephone)

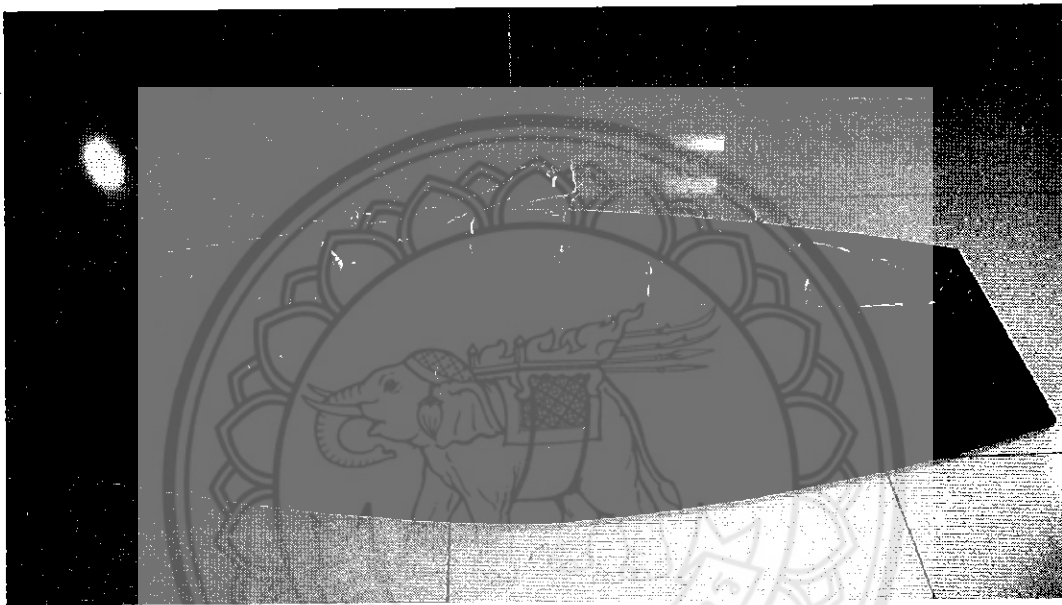
ภาพประกอบที่10 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน Venus Restauree (Restored Venus) Man Ray (American, 1890 - 1976)

(ที่มา: <http://www.getty.edu/art/collection/objects/54746/man-ray-venus-restauree-restored-venus-american-1936/>)

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย

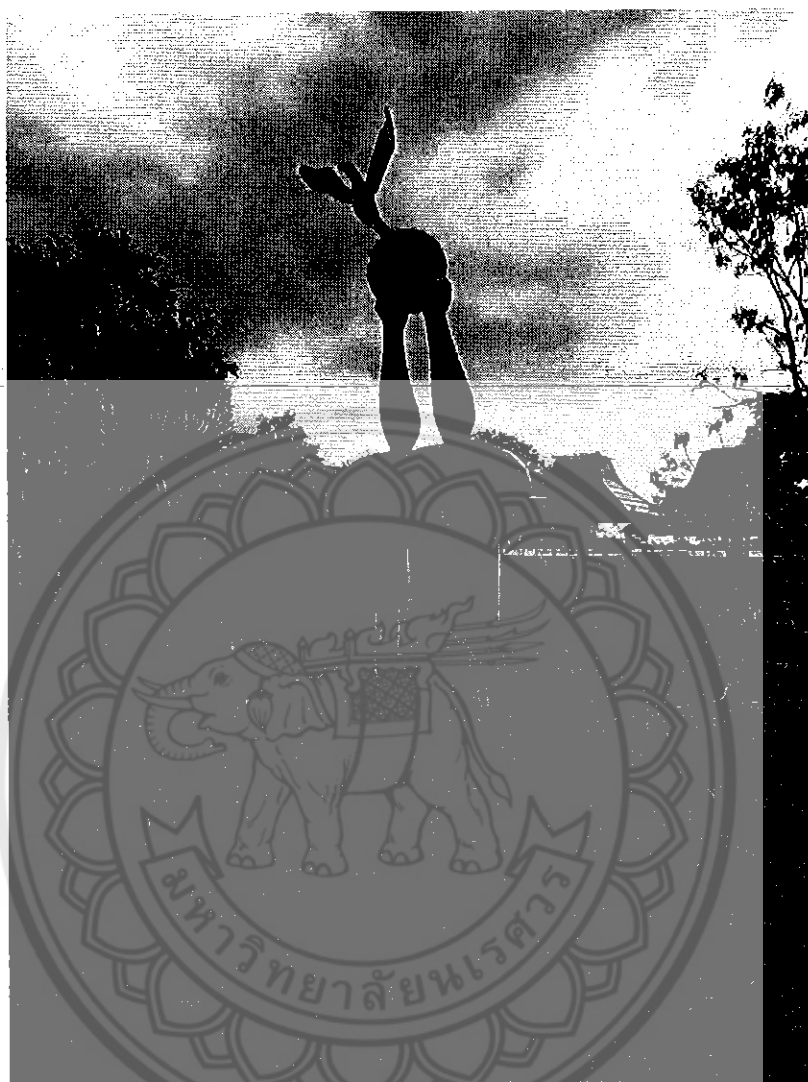
ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบในกลวิธีการสร้างสรรค์งานของ อาจารย์ วัชชัย ช่างเกวียน ซึ่งเป็น ประติมากรที่มีรูปแบบงานที่มีความน่าสนใจที่นำรูปทรง ท่าทางและใบหน้าของมนุษย์ มาผสมผสานกันรูปทรงหรือวัตถุต่างๆ ให้เป็นผลงาน และเป็นบุคคลที่มีการทำงานตลอดเวลา และมีรูปแบบแนวทางศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์

ภาพประกอบที่11 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน มนุษย์กับธรรมชาติ 3

(ที่มา: <http://fa.kku.ac.th/th/index.php/8-news-up-date/66-555>)

ภาพประกอบที่12 ตัวอย่างผลงานจากลัทธิศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อผลงาน LOOKING

(ที่มา: <http://fa.kku.ac.th/th/index.php/8-news-up-date/66-555>)

อิทธิพลที่ได้รับจากปรัชญา

(กำจร สุนพงษ์ศรี, 2555, น.114) เบนเน็ตโต โกรเซ่ (ค.ศ. 1866-1952) โกรเซ่ มีความเชื่อในคติเพื่อศิลปะมาก มีทรรศนะว่าศิลปะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งภายใน ซึ่งไม่สามารถบรรยายให้รู้ด้วยวิธีอื่นได้ นอกเสียจากต้องสร้างเป็นงานศิลปะ โกรเซ่ ได้แสดงความเห็นอีกว่า “งานศิลปะคือการแสดงออกทางจิตของการเห็นจากภายในด้วยอชฌัตติกญาณ อชฌัตติกญาณ คือ ลักษณะคล้ายอวัยวะในการรับรู้ เช่น ทางตา (intuition) ดังนั้น

งานศิลปะก็คือการสำแดงออกของจิตสังเคราะห์.....งานศิลปะคือสัญชาตญาณและการแสดงออกสัญชาตญาณก็คือการแสดงออกทางศิลปะ ความพึงพอใจต่องานศิลปะก็คือการแสดงสัญชาตญาณ”

จากปรัชญา ดังกล่าว ส่งผลให้เกิดอิทธิพลทางการแสดงออกที่ว่า การอธิบายแนวความคิดให้คนอื่นโดยการสร้างสรรค์ออกมาเป็นงานศิลปะ เป็นการบรรยายให้บุคคลอื่นได้รู้โดยตรงโดยไม่ต้องอธิบายเป็นคำพูด ซึ่งผู้สร้างสรรค์เองได้นำมาเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

(กำจร สุนพงษ์ศรี, 2555, น.116) ลีโอ ตอลสตอย (ค.ศ. 1828-1910) งานศิลปะคือกิจกรรมที่เกิดจากมนุษย์ที่ต้องแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นสัญลักษณ์ต่างๆให้ประจักษ์ไม่ว่าจะเป็นวิธีใดหรือแบบใดก็ได้ ตอลสตอย ให้ความเห็นต่อว่า “การสร้างสรรคงานศิลปะที่มีคุณค่าได้นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ 1.ระดับความบริสุทธิ์ใจของศิลปิน โดยพิจารณาจากการสำแดงออกความต้องการในสิ่งที่แฝงอยู่ในความรู้สึก 2. ระดับของอัตลักษณ์ของความเป็นปัจเจกบุคคลที่ถ่ายทอดสื่อสารของความรู้สึก และ 3. สุนทรีย์ที่พวกเขาต้องการสำแดงออกซึ่งทั้งหมดเขาให้ความสำคัญเรื่องข้อที่1มาก”

จากปรัชญาของ ตอลสตอย ส่งผลให้เกิดอิทธิพลทางความคิดของผู้สร้างสรรค์ที่ว่า ศิลปะคือสิ่งที่สำแดงความรู้สึกที่แฝงอยู่ในจิตใต้สำนึก แสดงถึงอัตลักษณ์ ที่จะถ่ายทอดสื่อสารออกมาผ่านความจริงออกมาผสมผสานเกิดเป็นรูปแบบงานในเชิงสัญลักษณ์ที่เป็นอัตลักษณ์ให้แก่ผู้สร้างสรรค์

บทที่ 3

ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานการสร้างสรรคศิลปะนิพนธ์

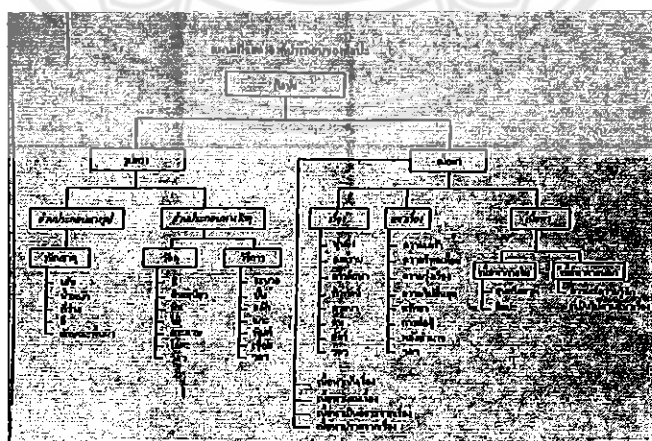
การสร้างสรรคศิลปะนิพนธ์ของผู้สร้างสรรคนั้นได้แรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ของตัวผู้สร้างสรรคที่ประกอบด้วยอารมณ์และความรู้สึก ในหลายหลายช่วงเวลาของชีวิตที่ผ่านมาและเก็บสะสมเหตุการณ์ต่างๆมากมาย ประสบการณ์มากมายอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่ถูกกระทบจากเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆรอบตัวโดยตัว

ผู้สร้างสรรคนั้นเปรียบตัวเป็นเหมือนของเล่นชิ้นหนึ่งที่ถูกประกอบและถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของคนสร้าง แต่ก็ยังแฝงไปด้วยความรู้สึกของตนเองที่มีทั้งความกดดัน ความผิดพลาด ความสับสนในตัวเองที่แสดงออกมาในรูปแบบผลงานประติมากรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ขั้นตอนและการประมวลความคิด

ในขั้นตอนของการประมวลความคิดสร้างสรรคผู้สร้างสรรคได้รวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งต่อการสร้างสรรคผลงานศิลปะจากแหล่งข้อมูลจากอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง หนังสือและตำราต่างๆโดยแหล่งข้อมูลที่ผู้สร้างสรรคได้ศึกษานั้น ประกอบด้วยข้อมูลทั้งส่วนที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม

หลักการและแผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

ภาพประกอบที่ 13 แผนผังแสดงองค์ประกอบศิลปะ

ที่มา : องค์ประกอบศิลปะ,ชะลูด นิมเสมอ (2531)

ศิลปะคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการแสดงการเป็นตัวแทนของชีวิต โดยเลียนแบบรูปทรงจากธรรมชาติ เพื่อแสดงแก่นสารที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ หรือรูปทรงนั้นๆมากกว่าเพียงเพื่อการเลียนแบบรูปร่าง รูปทรงภายนอกสิ่งนั้นๆ จะเห็นได้ว่าศิลปะนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้ หรือรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสส่วนหนึ่ง กับส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุนั้นอีกส่วนหนึ่ง เราเรียกว่าองค์ประกอบส่วนแรกว่ารูปทรง หรือองค์ประกอบทางรูปธรรมและส่วนหลังที่เรียกว่า เนื้อหา หรือองค์ประกอบทางนามธรรม ดังนั้นองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างศิลปะก็คือ รูปทรงกับเนื้อหา

ส่วนประกอบทางด้านรูปทรง

รูปทรง (Form) คือสิ่งที่เห็นได้ในทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่ผู้สร้างสรรค์สร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ให้สุนทรีย์ภาพต่อความรู้สึกสัมผัส แลกน่านิ่ง เพลิดเพลินทางตาแล้วส่งต่อไปที่จิตใจ พร้อมกันนั้นก็สร้างเนื้อหาให้กับตัวรูปทรงเอง และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ความรู้สึก หรือปัญญาความคิดที่เกิดขึ้นในจิตด้วย

รูปทรงมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางรูป และส่วนที่เป็นรูปทรงทางวัตถุ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางรูปได้แก่ทัศนธาตุที่รวมตัวกันอย่างที่เอกภาพ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางวัตถุ ได้แก่วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์รูปแบบ เช่น สี ดินเหนียว หิน ไม้ กระดาษ ผ้า โลหะ ฯลฯ และกลวิธีที่ใช้กับวัสดุนั้น เช่น การระบาย การปั้น การสลัก การแกะ การตัดปะ การเชื่อมต่อ ฯลฯ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคงทนถาวรของผลงาน และความแนบเนียนของฝีมือ

โครงสร้างทางรูปทรง

ทัศนธาตุ (Visual Elements) เป็นสื่อสุนทรีย์ภาพที่ผู้สร้างสรรค์จะนำมาประกอบกันเข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกัน การจัดระเบียบ หรือการประสานกัน จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมา จำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ของเอกภาพ เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านี้รวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ ทัศนธาตุหลักที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาใช้ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

เส้น (Line) ผลจากการนำจุดหลายๆจุดมาเรียงติดต่อกันออกไปจนเกิดเป็นความยาวซึ่งเป็นมิติเดียวของเส้นและรากฐานของโครงสร้างของงานทัศนศิลป์ทุกประเภทอีกทั้งเส้นสามารถแสดงความรู้สึกด้วยตัวของมันเองและด้วยนำมาประกอบกันให้ปรากฏเป็นรูปทรงต่างๆได้ ซึ่งเส้นแต่ละชนิดก็ให้ความหมายและความรู้สึกที่ต่างกันไป

ที่ว่าง (Space) หมายถึง ทัศนธาตุที่มองไม่เห็นการที่จะรับรู้บทบาทหรือบทความมีอยู่ของพื้นที่ว่างก็ต่อเมื่อทัศนธาตุอื่นปรากฏขึ้น เป็นรูปทรงหรือรูปร่าง (Form/Shape) ที่ว่างมีทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ คือ ความกว้าง ความยาว และความลึก/ความหนา

สี (Color) หมายถึง ทัศนธาตุที่มีคุณลักษณะของทัศนธาตุทั้งหลายรวมกันครบถ้วน คือ มีเส้น น้ำหนักที่ว่าง และลักษณะพื้นผิว นอกจากนั้นยังมีคุณลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 2 ประการ คือ ความเป็นสี น้ำหนักของสีและความจัดของสี

ลักษณะผิว (Texture) หมายถึง ลักษณะบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่างๆที่เมื่อสัมผัสจับต้องหรือเมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่าหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็นกำมะหยี่ ฯลฯ ลักษณะพื้นผิวมี 2 ชนิดคือ

-ลักษณะผิวที่จับต้องได้ เช่น กระดาษ ทราย แก้ว ฯลฯ

-ลักษณะผิวที่ทำเทียมขึ้น เมื่อมองดูจะรู้สึกว่าหยาบหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจับต้องเข้าจริงกลับเป็นพื้นผิวเรียบๆ

เนื้อหา

เนื้อหา (Content) คือองค์ประกอบที่เป็นนามธรรม หรือโครงสร้างทางจิต ตรงกันข้ามกับส่วนที่เป็นรูปทรง หมายถึงผลที่ได้รับจากงานศิลปะ ส่วนที่เป็นนามธรรมนั้นองเนื้อหาแล้วยังมี เรื่อง (Subject) และแนวเรื่อง (Theme) รวมอยู่ด้วยทั้ง 3 ส่วนนี้ต่างก็มีความเชื่อมโยงและซ้อนทับกันอยู่

1.เรื่อง หมายถึง สิ่งที่ศิลปินสรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ชิ้นงานศิลปะรูปธรรม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ศาสนา ฯลฯ หรือหมายถึง “ภาพนี้เกี่ยวกับอะไร”

2.แนวเรื่อง หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบทางด้านนามธรรมของรูปงานศิลปะที่เน้นความคิด (Concept)ของศิลปินที่มีต่อเรื่องหรือรูปทรง เป็นเนื้อหาสาระหรือแนวทางของการสร้างสรรค์มากกว่าเนื้อเรื่อง เช่น ความรัก ความเศร้า ศรัทธา การต่อสู้ดิ้นรน ฯลฯ

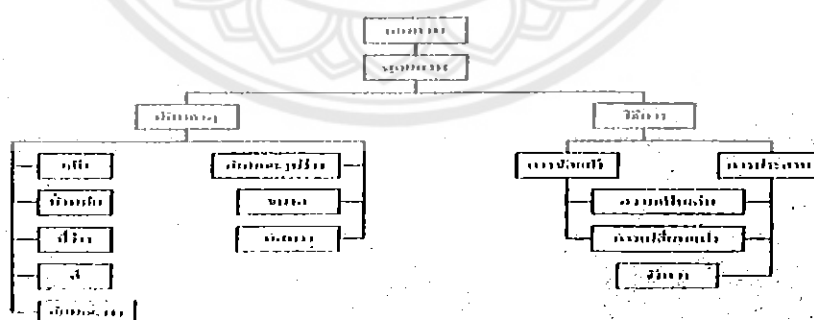
3.เนื้อหา คือ ความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ(Artistic Form)เนื้อหาของงานศิลปะแบบรูปธรรมเกิดจากประสานกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง

เนื้อหาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.เนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ใช้ในงาน คือ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง และพื้นผิว

2.เนื้อหาภายนอก ข้อมูลที่เป็นผลศึกษาทางการแสดงออกทางอารมณ์ต่างๆเช่น ความทุกข์ ความสุข ความเศร้า ดีใจ เสียใจ ผ่านสรีระของมนุษย์ การแสดงความรู้สึกนึกคิดผ่านทางท่าทางของมนุษย์ ในรูปแบบการแสดงความรัก ความอบอุ่นของแม่มีให้กับลูก โดยการแสดงความรู้สึกเป็นด้านบวก (Positive) เป็นความหมายของเรื่องและแนวเรื่องที่เปลือออกมาโดยรูปทรง

หลักการและแผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ภาพประกอบที่ 14 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ที่มา : หนังสือองค์ประกอบศิลปะ, ชะลูด นิมเสมอ (2530:208)

เอกภาพ หมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบ ทั้งด้านรูปลักษณ์และด้านเนื้อหา เรื่องราวเป็นการประสานหรือจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็น หนึ่งเดียวเพื่อผลรวมอันไม่อาจ แยกแยะส่วนใดส่วนหนึ่งออกไป

1. เอกภาพของการแสดงออก หมายถึงการแสดงออกที่มีจุดมุ่งหมายเดียวแน่นอน และมีความเรียบง่าย งานชิ้นเดียวจะแสดงออกหลายความคิด หลายอารมณ์ไม่ได้จะทำให้สับสน ขาดเอกภาพ และการแสดงออกด้วยลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน ก็สามารถทำให้เกิดเอกภาพแก่ผลงานได้

2. เอกภาพของรูปทรงคือการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบ ทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปิน ออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ดังนั้นกฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะเป็น กฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อคือ

1.กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะ คือ

1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิดและรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่าง ชนิดกันด้วย

1.2 การขัดแย้งของขนาด

1.3 การขัดแย้งของทิศทาง

1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ

2.กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition)คือการทำให้เกิดความกลมกลืน ให้ส่งต่าง ๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการ สร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆที่เหมือนกันเข้าด้วยกันการประสานมีอยู่ 2 วิธีคือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition)คือ การทำสิ่งที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกันด้วยการ ใช้ตัวกลางเข้าไป ประสาน เช่น สีขาวกับสีดำ ซึ่งมีความแตกต่างขัดแย้งกันสามารถทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ ด้วยการ ใช้สี เทาเข้าไปประสาน ทำให้เกิดความกลมกลืนกัน มากขึ้น

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือการจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปเป็นการสร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุดแต่ก็ทำให้ดูจืดชืด น่าเบื่อที่สุด

นอกจากกฎเกณฑ์หลักคือ การขัดแย้งและการประสานแล้ว ยังมีกฎเกณฑ์รอง อีก 2 ข้อ คือ

1.ความเป็นเด่น (Dominance) ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1.1 ความเป็นเด่นที่เกิดจากการขัดแย้งด้วยการเพิ่ม หรือลดความสำคัญ ความน่าสนใจ ในหน่วยใดหน่วยหนึ่งของคู่ที่ขัดแย้งกัน

1.2 ความเป็นเด่นที่เกิดจากการประสาน

2.การเปลี่ยนแปลง (Variation)คือการเพิ่มความขัดแย้งลงในหน่วยที่ซ้ำกัน เพื่อป้องกัน ความจืดชืด น่าเบื่อ ซึ่งจะช่วยให้มีความน่าสนใจมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงมี 4 ลักษณะ คือ

2.1 การเปลี่ยนแปลงของรูปลักษณะ

2.2 การเปลี่ยนแปลงของขนาด

2.3 การเปลี่ยนแปลงของทิศทาง

2.4 การเปลี่ยนแปลงของจังหวะ

การเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะจะต้องรักษาคุณลักษณะของการซ้ำไว้ถ้ารูปมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การซ้ำก็จะหมดไป กลายเป็นการขัดแย้งเข้ามาแทน และ ถ้าหน่วยหนึ่งมีก็เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความแตกต่างจากหน่วยอื่น ๆ มาก จะกลายเป็นความเป็นเด่นเป็นการสร้างเอกภาพด้วยความขัดแย้ง

ดุลยภาพ

ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันคือการวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุลเป็นการสมดุลแบบธรรมชาติลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะมีใช้น้อยส่วนมากจะใช้ในลวดลาย ตกแต่งในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรือในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ดุลยภาพแบบอสมมาตร (Asymmetry Balance) หรือความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มักเป็นการสมดุลที่เกิดจากการจัดใหม่ของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะที่ทางซ้ายและขวาจะไม่เหมือนกันใช้องค์ประกอบที่ไม่คล้ายกัน แต่มีความสมดุลกันอาจเป็นความสมดุลด้วย น้ำหนักขององค์ประกอบ หรือสมดุลด้วยความรู้สึกก็ได้จัดวางให้สมดุลทำได้โดยเลื่อนแกนสมดุลไปทางด้านที่มีน้ำหนัก มากกว่าหรือเลือกรูปที่มีน้ำหนักมากกว่า เขาหาแกน จะทำให้เกิดความสมดุลขึ้นมา หรือใช้หน่วยที่มีขนาดเล็กแต่มีรูปลักษณะที่น่าสนใจถ่วงดุลกับรูปลักษณะที่มีขนาดใหญ่แต่มีรูปแบบธรรมดา

ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม

เมื่อได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากประสบการณ์ของตนเองรูปถ่าย อินเทอร์เน็ตและหนังสือดังกล่าวแล้ว จึงทำงานแยกแยะความสำคัญ ของข้อมูลเหล่านั้น และพิจารณาวิเคราะห์โดยคำนึงความเหมาะสมจากตัวเนื้อหา เรื่องราวว่า ตนเองมีความรู้สึกอย่างไรต่อแหล่งข้อมูล มีความเป็นไปได้ในจุดหมายที่จะสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถแสดงแนวคิดต่อการแสดงออกในสร้างสรรค์ผลงานมาน้อยเพียงใดจากนั้นก็เลือกภาพถ่ายที่มีองค์ประกอบ เนื้อหา มาคัดเลือกตามองค์ประกอบศิลป์โดยอาศัยทฤษฎีทางด้านศิลปะการตัดทอนเสริมแต่งตามจินตนาการที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อและตอบโต้อารมณ์ภายในจิตใจให้มากที่สุด

ภาพถ่ายที่ผ่านการวิเคราะห์ในข้างต้นมาแล้ว จะนำมาใช้เป็นสเก็ชโครงสร้างภาพรวมของภาพร่างก่อให้เกิดสิรูปร่างรูปทรงตามจินตนาการ จากอารมณ์และความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์เพื่อจะนำเสนอผลงานตามแนวความคิดให้ได้มากที่สุดเพื่อนำมาขยายเป็นงานจริงต่อไป เมื่อผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ได้สำเร็จผลเป็นที่น่าพอใจแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์วิจารณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

กลวิธีในการทำงาน

ในงานของผู้สร้างสรรค์นั้นขั้นตอนและกลวิธีในการทำงานนั้น เป็นการบั่นหล่อนชิ้นส่วนต่างๆของร่างกายมนุษย์ให้เป็นของเล่น เช่น แขน ขา ลำตัวแต่ยังคงมีส่วนที่เป็นชิ้นส่วนของมนุษย์อยู่นั้นก็คือ มือ และหน้า ในการสร้างผลงานให้ชักจูงและนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการแสดง เพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

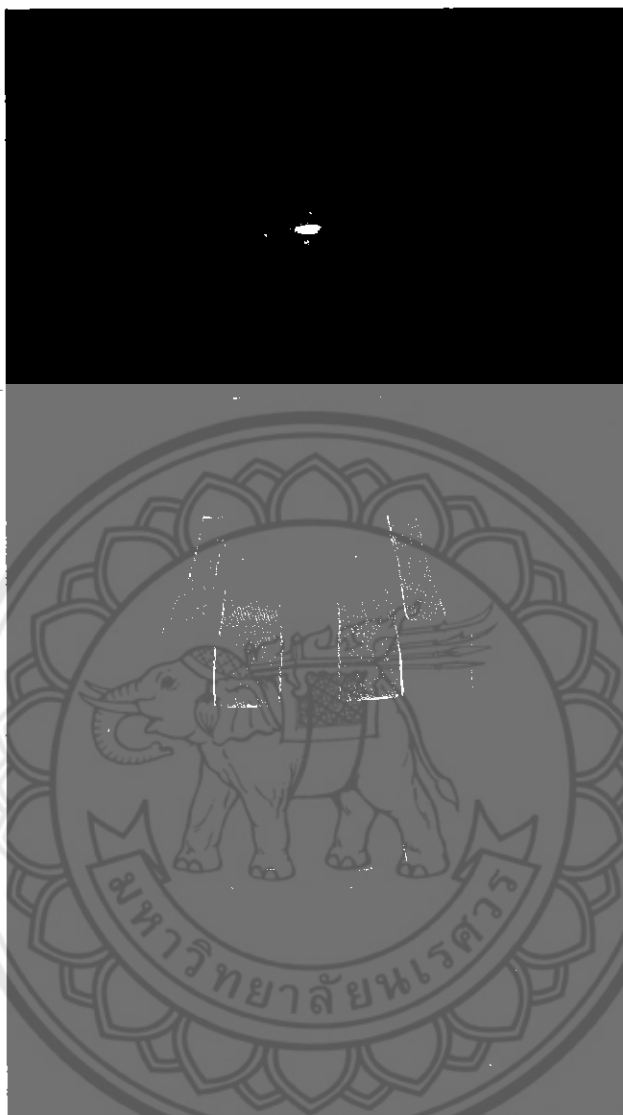
ภาพประกอบที่ 15 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

ชื่อผลงาน ความทรงจำวัยเด็ก

กลวิธี ปั้น หล่อ

เทคนิค ไฟเบอร์กลาส

ขนาด 140x30x35 เซนติเมตร

ภาพประกอบที่ 16 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์

ชื่อผลงาน ความทรงจำวัยเด็ก

กลวิธิ ปั่น หล่อ

เทคนิค ไฟเบอร์กลาส

ขนาด 90 x 50 x 40 เซนติเมตร

ขั้นตอนการทำงาน

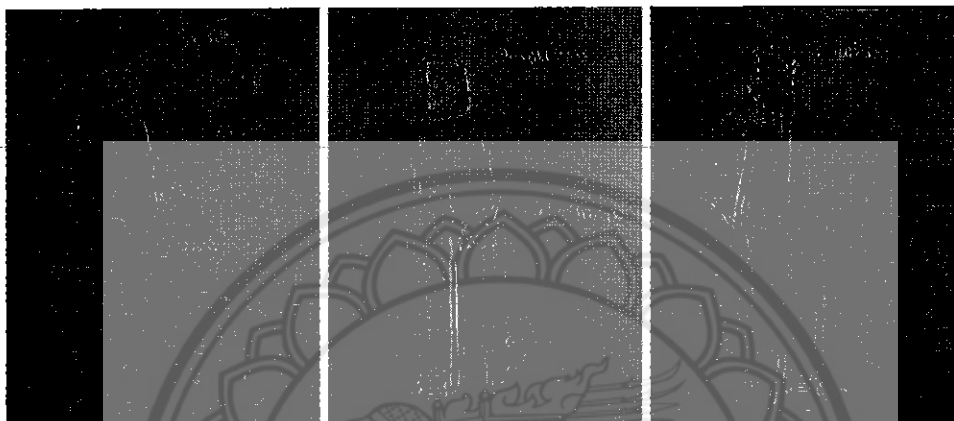
1.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลผู้สร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากภาพถ่าย หรือรูปภาพผลงานศิลปะของศิลปินที่สนใจจากอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ต่างๆ หรือหนังสือและนิตยสารที่สนใจ

ภาพประกอบที่ 17 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปินพันธ์

2.สเก็ตช์ภาพร่าง

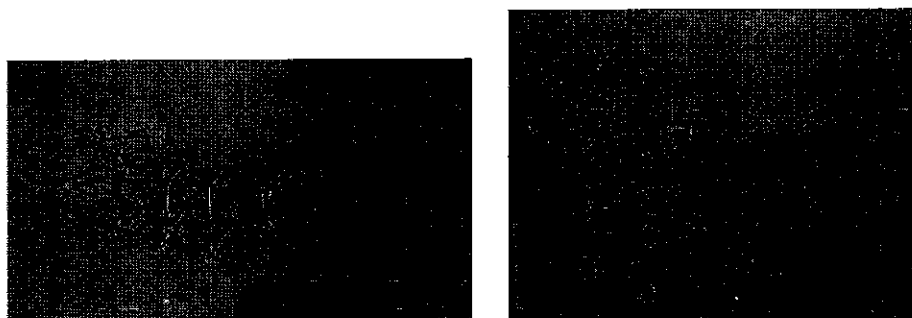
ผู้สร้างสรรค์รวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์และนำมาประมวลผลเป็นภาพสเก็ตซ์ 2 มิติโดยการจัดองค์ประกอบศิลป์ และตัดทอนรูปตรงตามแนวความคิด

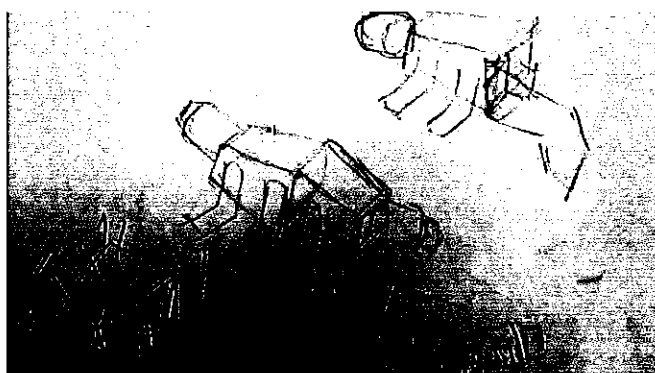
ภาพแบบร่าง ชั้นที่ 1

ภาพแบบร่าง ชั้นที่ 2

ภาพแบบร่างชั้นที่ 3

ภาพแบบร่างขั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 18 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

3.พัฒนาสเกตภาพร่างเป็นสเก็ทซ์3 มิติ (Model)

แบบร่าง ขั้นที่1

แบบร่างชิ้นที่ 2

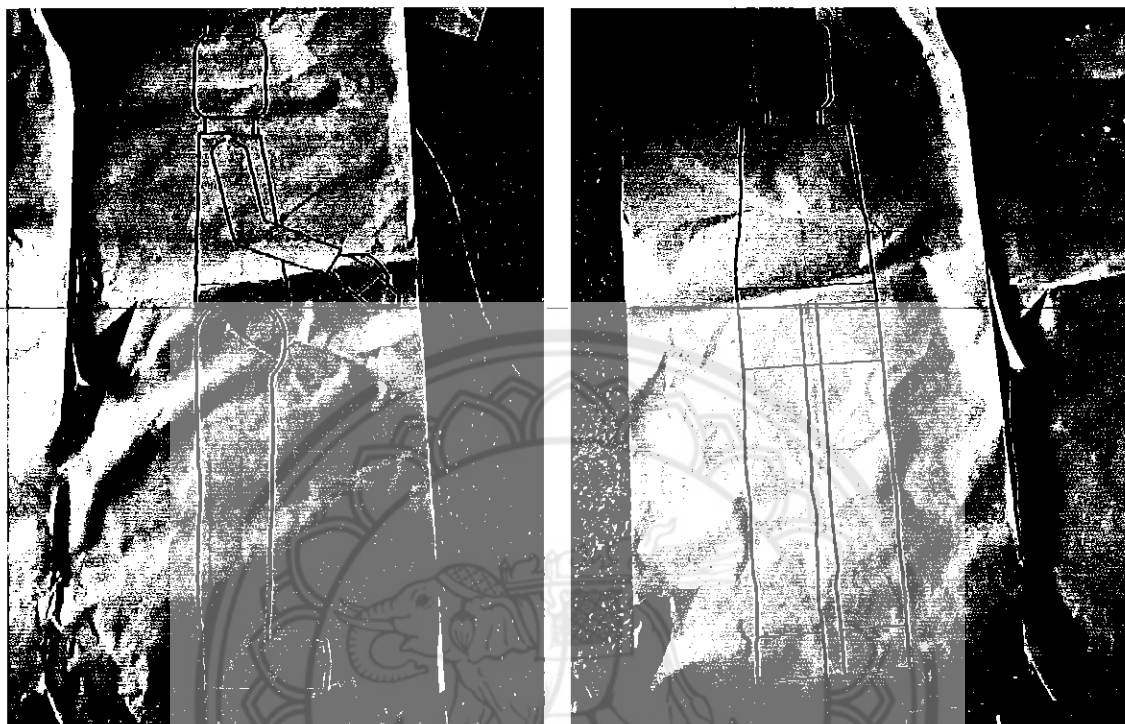
แบบร่างชิ้นที่ 3

แบบร่างชิ้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 19 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

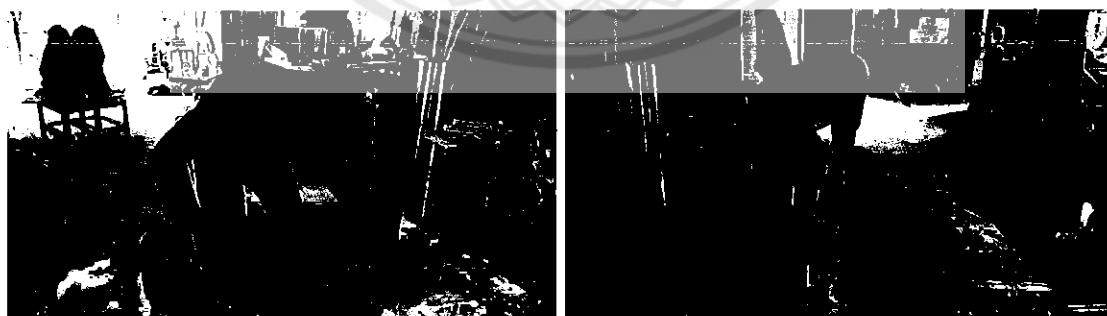
4. ขยายสเก็ท 3 มิติโดยวาดภาพร่าง 2 มิติขนาดเท่าจริง (ขนาดเท่าจริง)

ขยายจากสเก็ทเป็นขนาดเท่าจริง

รูปภาพประกอบที่ 20 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

5. ปั้นขึ้นรูป แยกทีละส่วน

ปั้นขึ้นส่วนแยกทีละชิ้น ได้แก่ แขน ขา มือ หัว ลำตัว

รูปภาพประกอบที่ 21 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

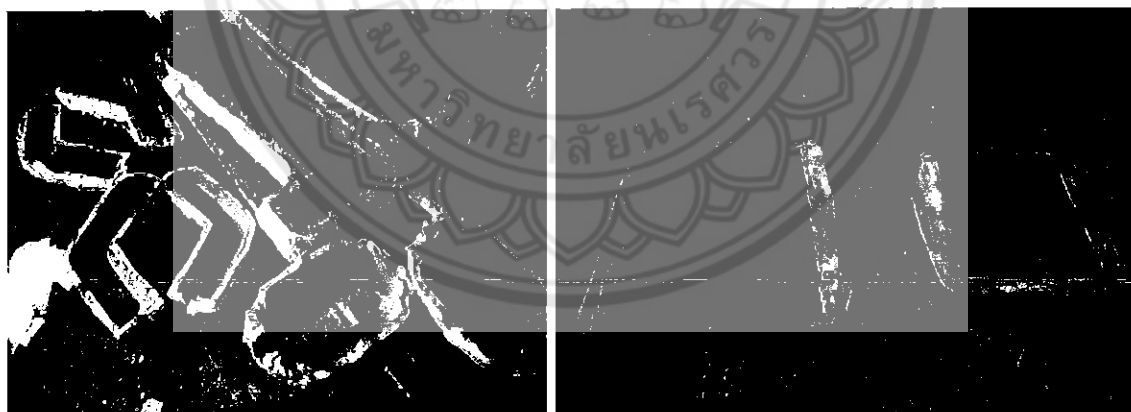
6. ถอดพิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์

ทำการหล่อพิมพ์ที่ละชั้นเมื่อปั้นเสร็จแล้ว

รูปภาพประกอบที่ 22 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

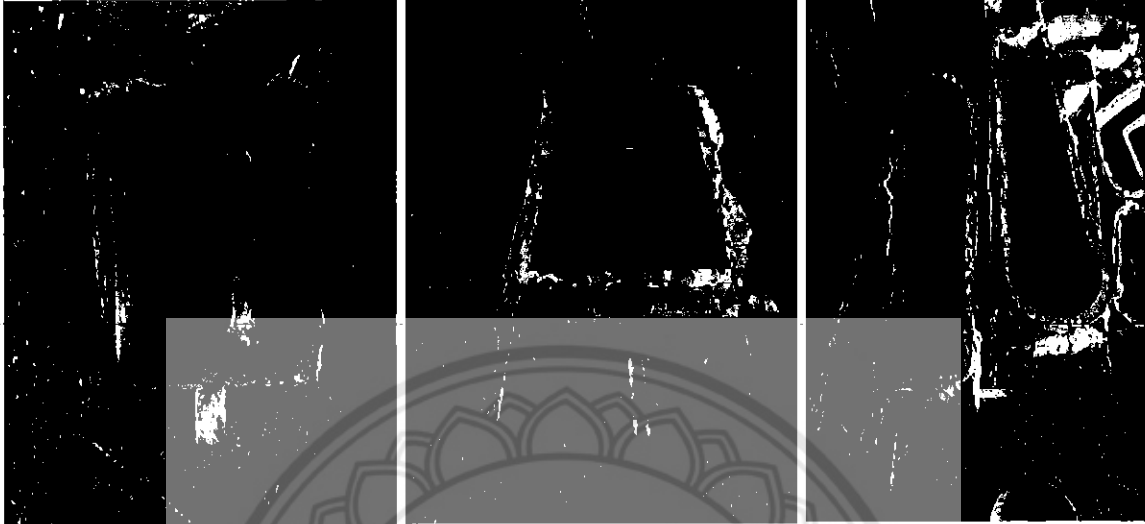
7. คั่วดินออกจากแม่พิมพ์และขีดล้างให้สะอาด

เมื่อหล่อพิมพ์เสร็จแล้วนำดินออกจากพิมพ์แล้วล้างให้สะอาด

รูปภาพประกอบที่ 23 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

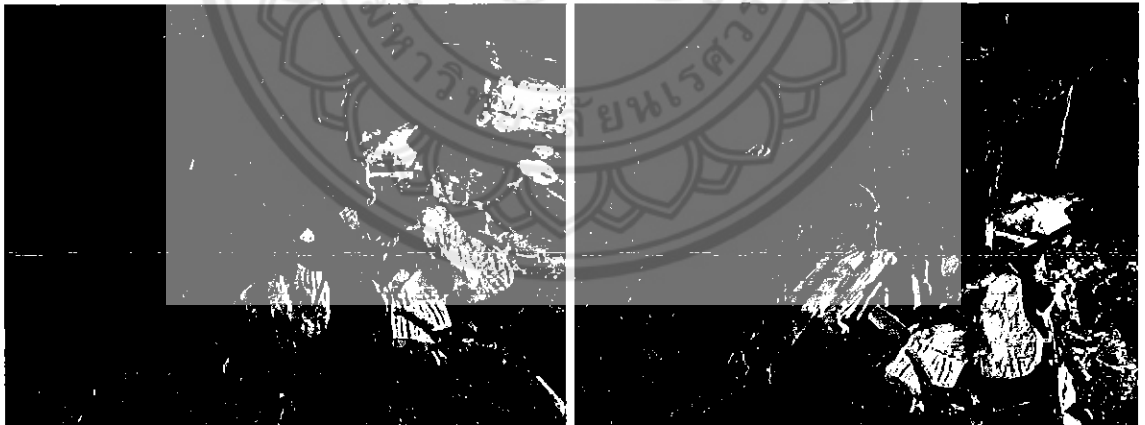
8.ทำการทองานด้วยเรซิน จับใยแก้วเพื่อความแข็งแรง

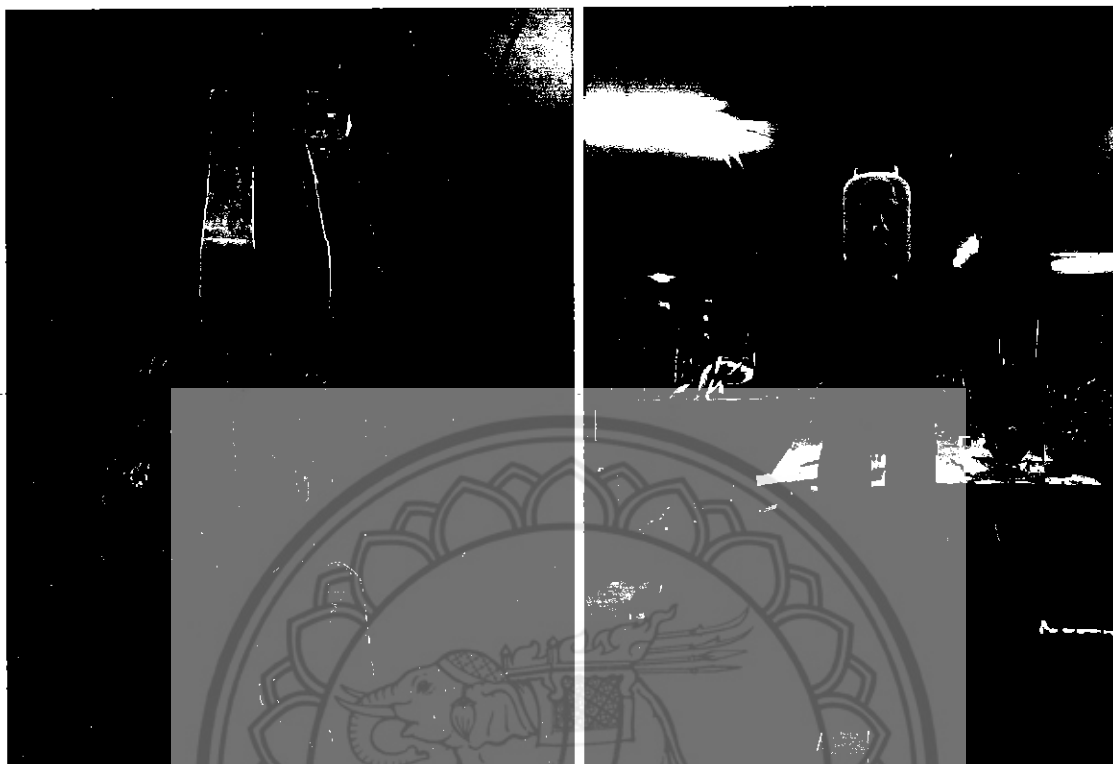

ล้างพิมพ์เสร็จแล้วนำมาทาวาสลิน และเทเรซินลงพิมพ์ให้ทั่วแล้วฉีด้วยใยแก้ว

รูปภาพประกอบที่ 24 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

9.นำพิมพ์ปูนที่หล่อเสร็จแล้วมาทาบ

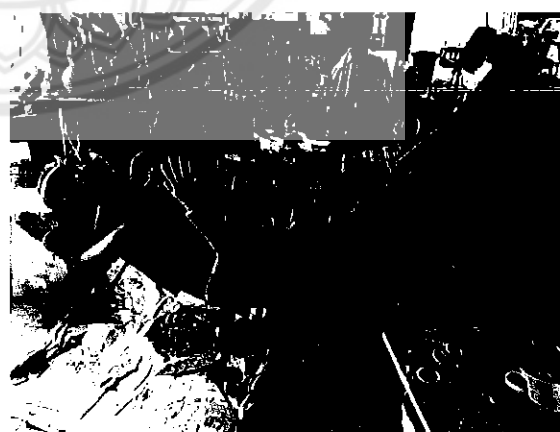

เมื่อหล่อเสร็จแล้วนำพิมพ์มาหุบเพื่อที่จะได้ชิ้นงานออกมา

รูปภาพประกอบที่ 25 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

10.นำมาขัดแต่ง ประคบ และทำสีให้เรียบร้อย

หลังจากได้ชิ้นงานแล้วนำมาซ่อมแซม เพื่อประกอบและทำสี

รูปภาพประกอบที่ 26 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

11. นำเสนอผลงาน

รูปภาพประกอบที่ 27 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

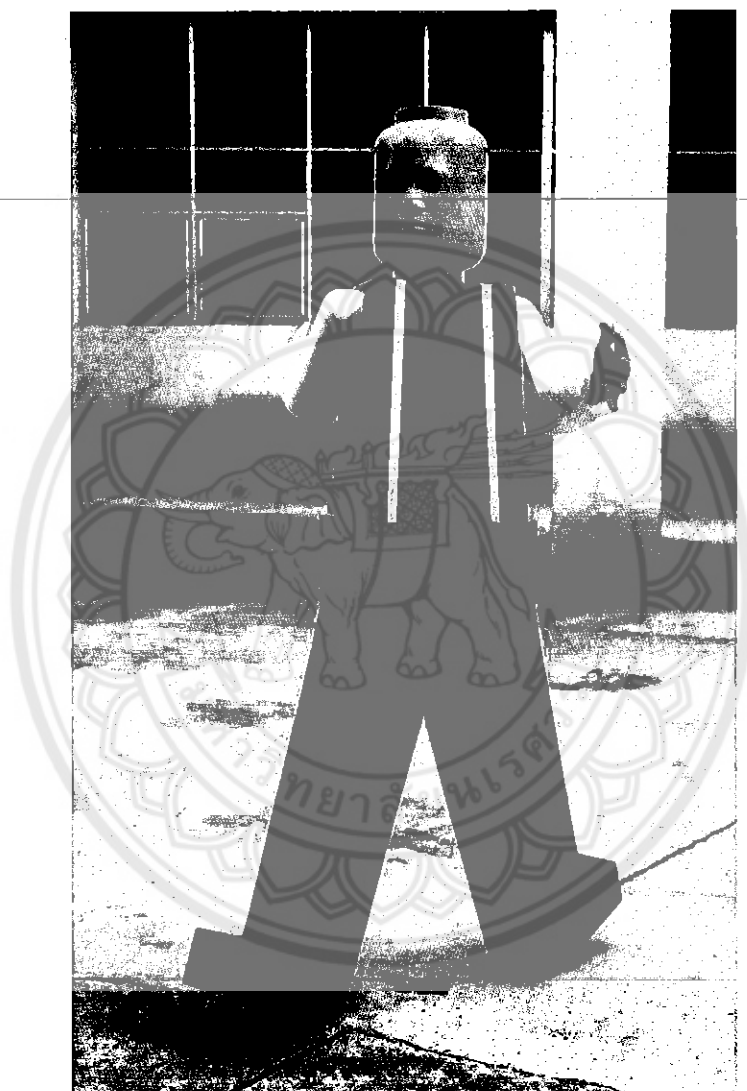
วัสดุและอุปกรณ์

วัสดุ ได้แก่ เรซิน ไฟเบอร์กลาส ตัวทำปฏิกิริยา ปูนปลาสเตอร์ แคลเซียม ไม้ เหล็กเส้น วาสลิน ทินเนอร์ และ สี

อุปกรณ์ ได้แก่ ค้อน ตะปู เครื่องเชื่อม จิ๊กซอ เครื่องตัดเหล็กไฟเบอร์

ผลงานศิลปะนิพนธ์

ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 1

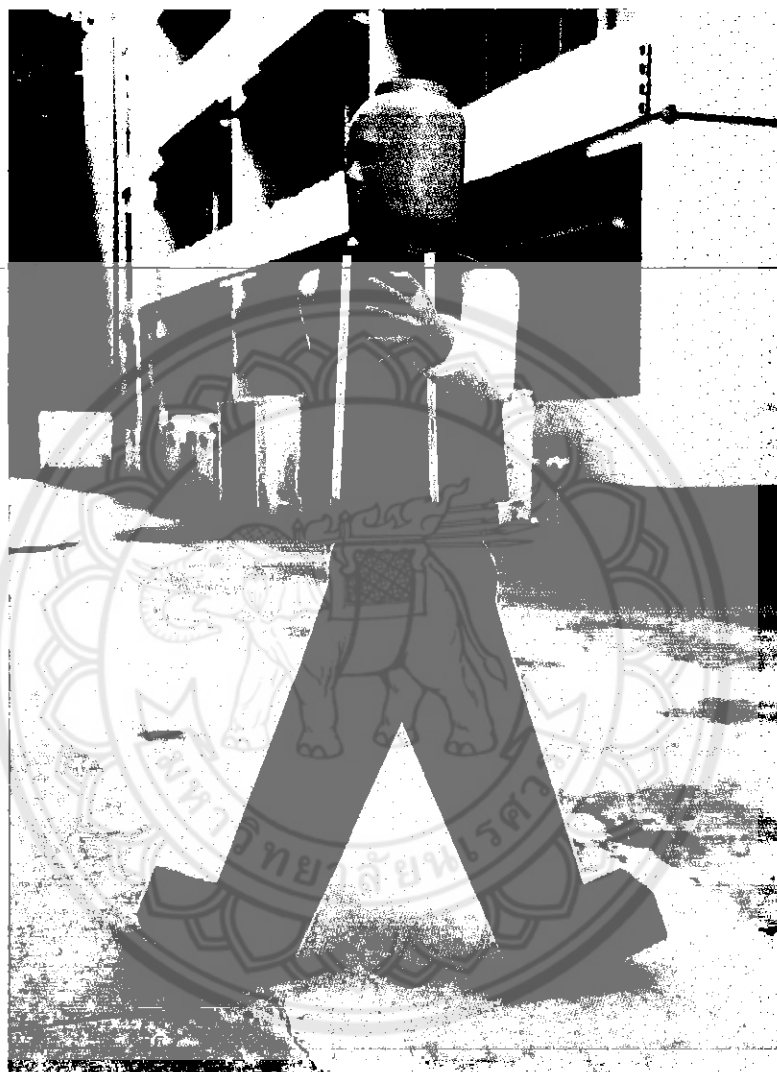
ภาพประกอบที่ 28 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 32 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต No 1

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 54 x 60 x 175 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 33 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 34 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต No.2

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 35 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 36 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 37 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส

ขนาด : 85 x 100 x 185 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่3

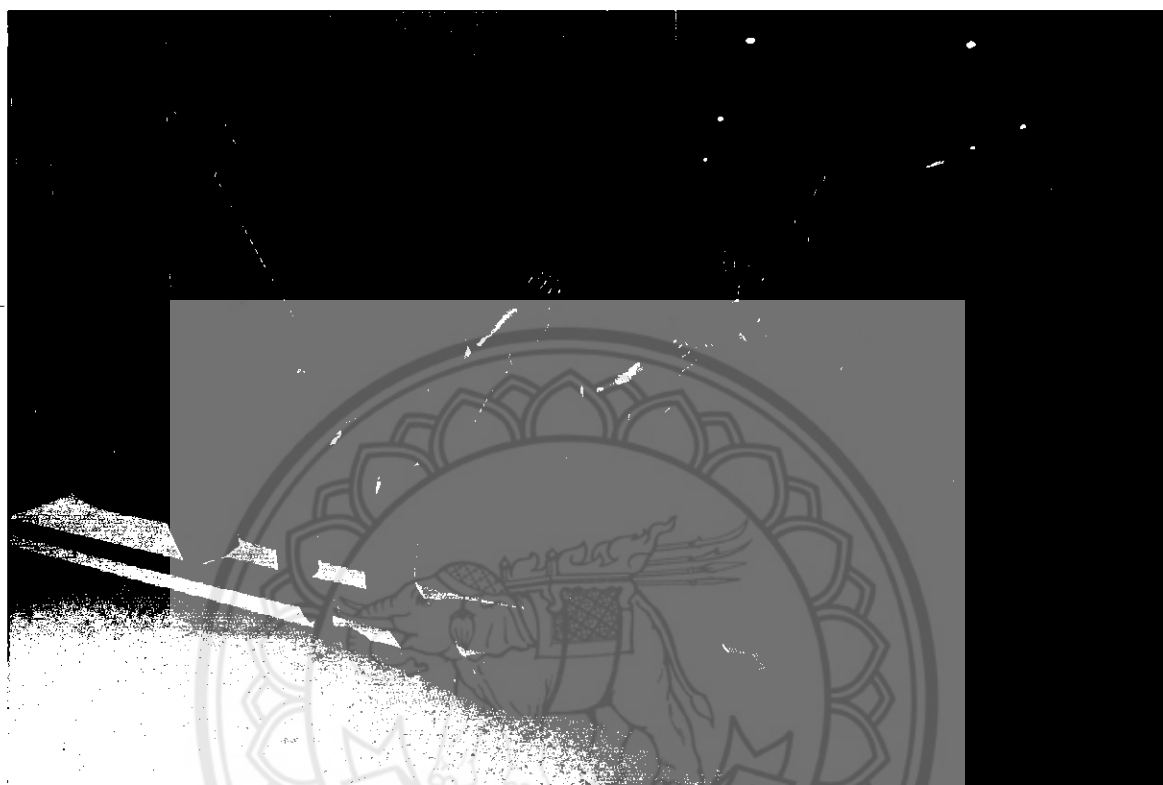
ภาพประกอบที่ 38 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 90 x 270 x 110 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 39 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 90 x 270 x 110 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่4

ภาพประกอบที่ 40 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 41 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่4

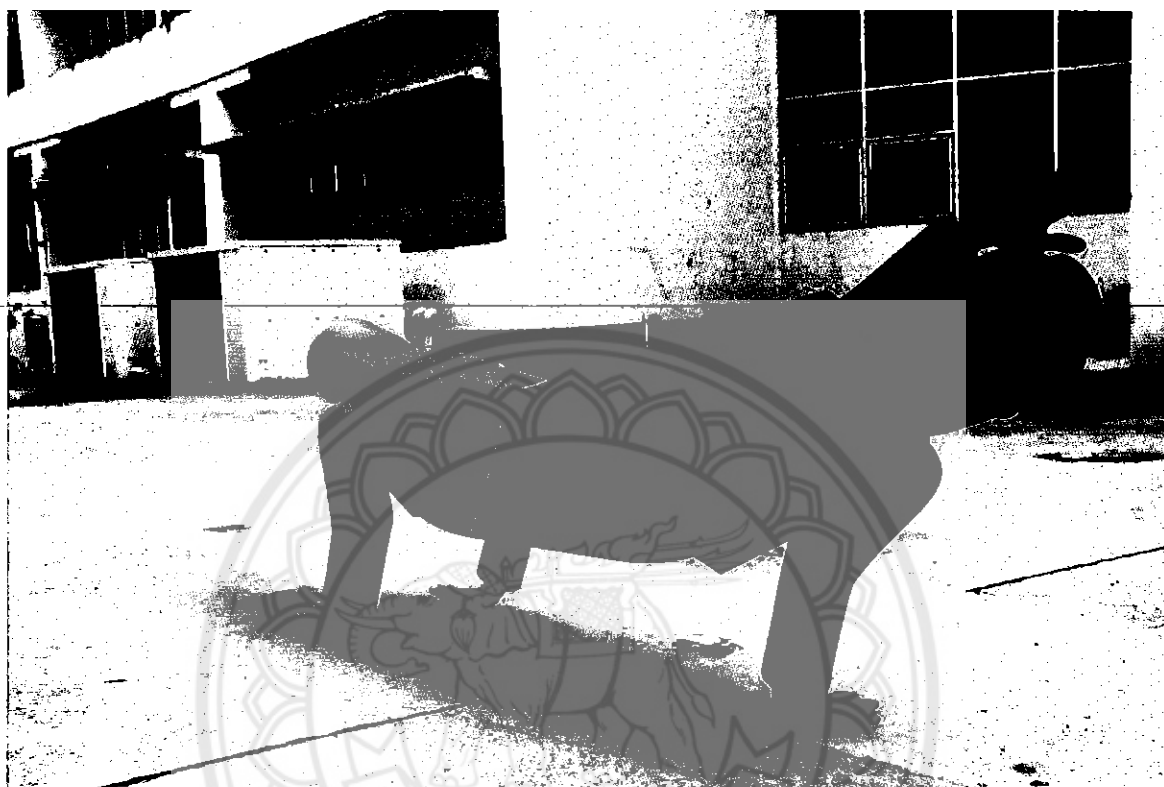
ภาพประกอบที่ 42 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่4

ภาพประกอบที่ 44 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต

เทคนิค : ปั้นหล่อไฟเบอร์ไฟเบอร์กลาส เชื่อมเหล็ก

ขนาด : 54 x 207 x 70 เซนติเมตร

บทที่ 4

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

1. ขั้นตอนการแสดงออกด้วยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ (Visual Element)

เนื่องจากเนื้อหาและความบันเทิงนั้น มีที่มาจากประสบการณ์ในช่วงเวลาต่างๆในชีวิตของผู้สร้างสรรค์เคยได้ประสบพบเจอกับเหตุการณ์ต่างๆที่มีผลกระทบต่อชีวิตเป็นประสบการณ์พิเศษ ซึ่งเป็นไปในรูปแบบขนานนามธรรม และรูปธรรม ทำให้การแสดงออกและถ่ายทอดความรู้สึกที่มีต่อภายในจิตใจ โดยผู้สร้างสรรค์เองต้องแสดงออกมาโดยผ่านทัศนธาตุทางศิลปะ

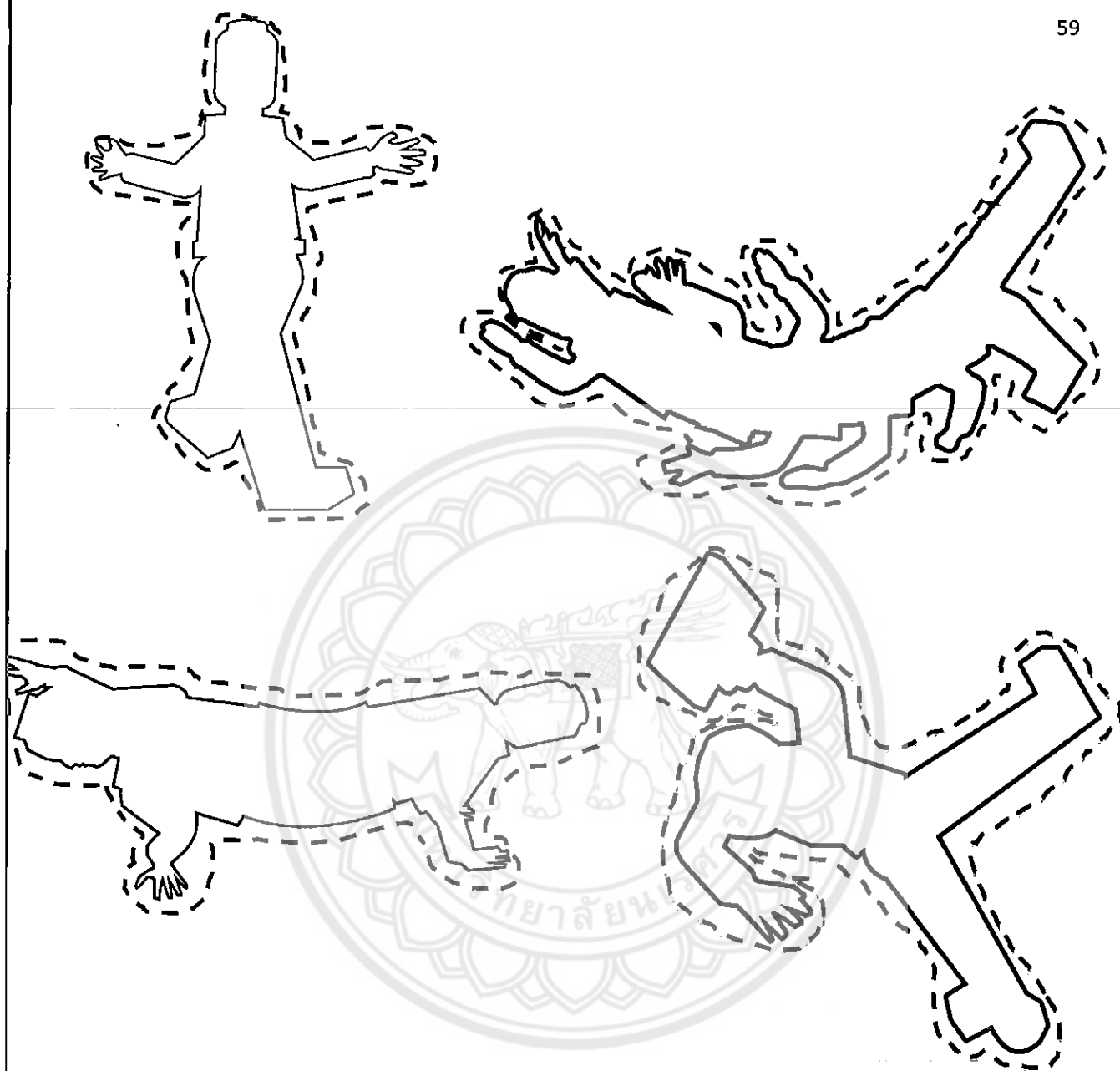
2. หลักการองค์ประกอบศิลปะ

ในผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต ผู้สร้างสรรค์สร้างเอกภาพ (Unity) ด้วยการนำรูปทรงจากสรีระมนุษย์ที่เรียบง่ายและของเล่นที่มีรูปทรงเป็นเรขาคณิตมาประสานกลมกลืนเข้าด้วยกัน ขนาดของรูปทรงที่มีเล็ก ใหญ่ หนา บาง ก่อให้เกิดจังหวะ (Rhythm) ในขณะเดียวกัน ความเป็นเด่น (dominance) เกิดจากเส้นโครงสร้างของรูปทรงที่เคลื่อนไหวและน้ำหนักของแสงเงา (Tone) ดุลยภาพแบบสมมาตรเพื่อให้รู้สึกถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ในช่วงเวลานั้นๆ

3. หลักวิเคราะห์รูปทรง

ในผลงานศิลปะนิพนธ์ ชื่อ รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิต นี้ ผู้สร้างสรรค์ใช้รูปทรงที่เป็นอินทรีย์รูป (Organic Form) และรูปทรงเรขาคณิต (geometric form) มาประสานกลมกลืนให้เข้ากันกับวัตถุและสิ่งของลักษณะของรูปทรงเป็น มวล (Mass) ผู้สร้างสรรค์มีการตัดทอนเสริมแต่งให้รูปทรงคลี่คลายเรียบง่ายจนเป็นผลงานระติมากรรมที่มีรูปแบบเฉพาะตน

รูปทรง (Form) คือสิ่งที่มองเห็นได้ เป็นส่วนที่สร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ซึ่งรูปทรงจะประกอบไปด้วย เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สี และพื้นผิว รูปทรงประกอบไปด้วย 2 ส่วน โครงสร้างทางรูป และโครงสร้างทางวัตถุ

ภาพประกอบที่ 45 หลักวิเคราะห์รูปทรง

ในงานของผู้สร้างสรรค์รูปทรงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการชักจูงให้ผู้ชมเข้าสู่เรื่องราวและเนื้อหา เพราะรูปทรงเหล่านั้นถูกสร้างโดยการอ้างอิงจากภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวผู้สร้างสรรค์ใช้รูปทรงที่เป็นอินทรีย์รูป

(Organic Form) ที่ได้มาจากสรีระร่างของมนุษย์เพราะมีการตัดทอนและคลี่คลายจากรูปร่างของมนุษย์ให้ประสานกลมกลืนเข้าหารูปทรงของสิ่งของหรือวัตถุต่างๆ จนได้เกิดเป็นรูปทรงที่เป็นมวล (Mass) ให้มีความเหมาะสมและพอดี

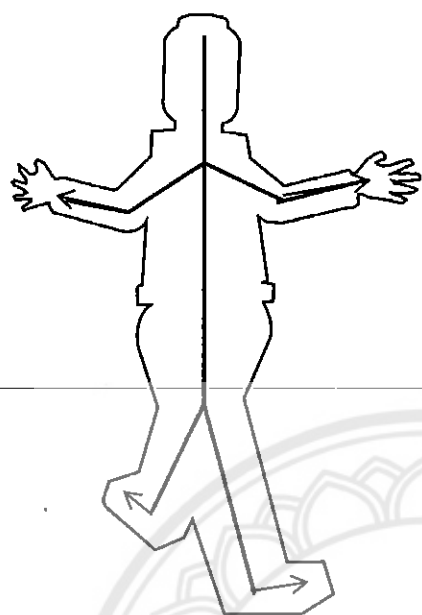
เส้น (Line) เป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุกแขนงแม้แต่ในงานประติมากรรมซึ่งส่วนมากจะแสดงออกด้วยวัสดุและปริมาตร แต่ก็ยังคงประกอบขึ้นด้วยมวลของรูปทรงกับเส้นรูป นอกที่สมบูรณ์ คำจำกัดความเส้นมีดังนี้

1. เส้นเกิดจากจุดที่ต่อกันในทางยาว
2. เส้นเป็น ขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของสิ่งของ ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของน้ำหนักและขอบเขตของเส้น
3. เส้นเป็นขอบเขตของกลุ่มสิ่งของ หรือรูปทรงที่รวมกันอยู่เป็นโครงสร้าง

รูปภาพประกอบที่ 46 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง (Structural line)

ในงานผู้สร้างสรรค์มีการใช้เส้นโครงสร้าง (Structural Line) คือเส้นที่เป็นโครงสร้างภายในที่มองไม่เห็นด้วยตา เป็นเส้นที่มีความสำคัญมากในงานเป็นเส้นที่มีอำนาจในงานทำให้ความรู้สึกแข็งแรง สมดุลเส้นโครงสร้างในงานมีหลายลักษณะทำให้ภายในงานเกิดความรู้สึกดังนี้เส้นตรงให้ความรู้สึกแข็งแรง เส้นเฉียงให้ทิศทางของรูปทรง และเส้นโค้งให้ความรู้สึกให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว

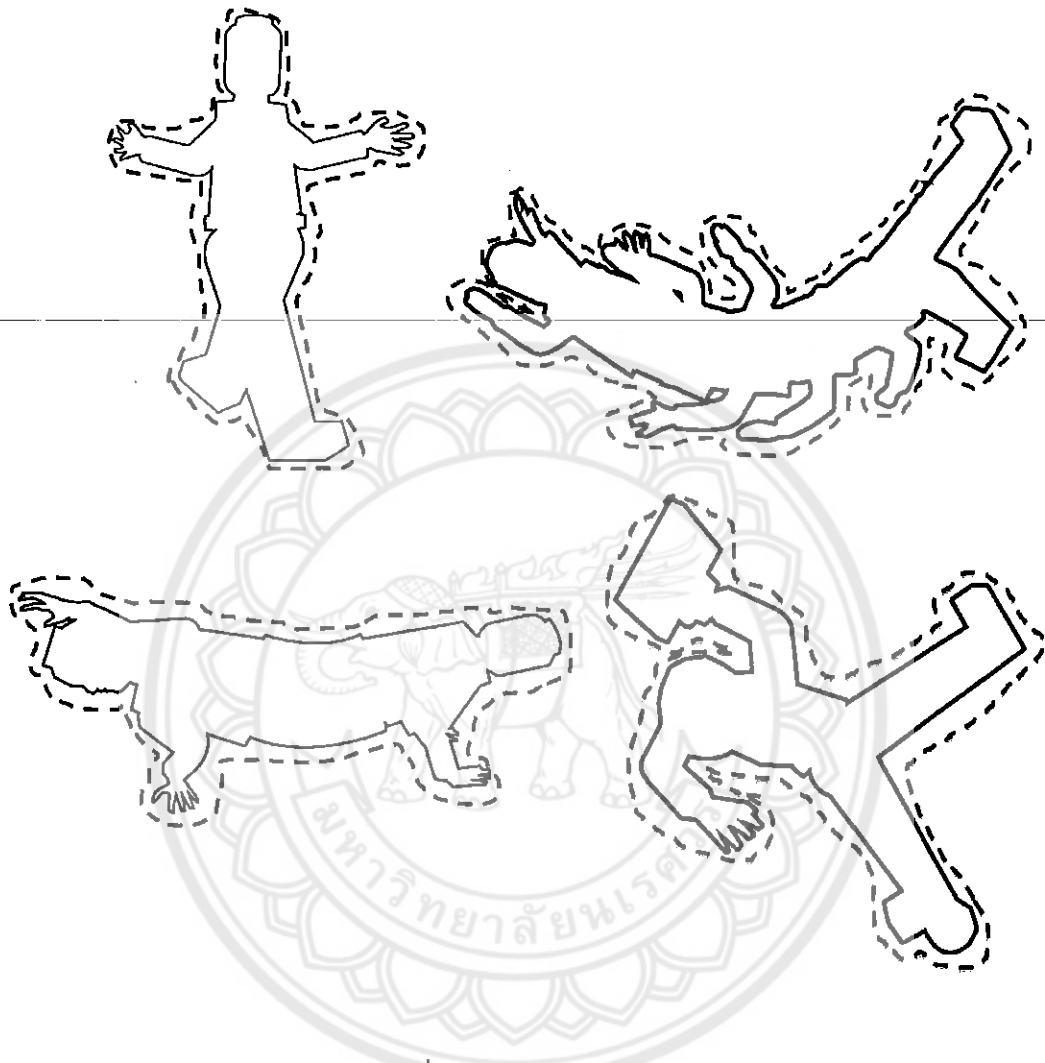
รูปภาพประกอบที่ 47 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง (Structural line)

ในงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อถึงความสับสน ที่มีในเส้นโครงสร้างที่ไปคนละด้านกัน โดยใช้เส้นตรงเพื่อที่ไปคนละด้านเพื่อสื่อถึงความสับสนอย่างมาก

รูปภาพประกอบที่ 48 ภาพแสดงเส้นโครงสร้าง (Structural line)

ในงานชิ้นนี้มันทั้งเส้นโค้งและเส้นฟันปลาผสมกันเพื่อแสดงให้เห็น ทำให้เกิดความรู้สึกร้อนไหวและรุนแรงอยู่ผสมกันกันอยู่เพื่อให้เห็นถึงความไม่แน่นอนของชีวิตของผู้สร้างสรรค์

รูปภาพประกอบที่ 49 ภาพแสดงเส้นรอบนอก (Out line)

ในงานของผู้สร้างสรรค์ อาศัยเส้นรอบนอก (Outline) เป็นส่วนแสดงที่สำคัญในตัวผลงานเนื่องจากเส้นรอบนอกจะแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของรูปทรงทั้งสองรูปทรงที่เข้ามาประสานกลมกลืนกันให้เกิดความสั่นไหวเหมือนเป็นสิ่งที่เดียวกันรูปทรงที่นำมาประสานกลมกลืนเข้าหากันเพื่อต้องการแสดงออกให้เห็นถึงสภาวะต่างๆของอารมณ์ความรู้สึกที่เปรียบผู้สร้างสรรค์เป็นของเล่นชิ้นหนึ่ง

ที่ว่าง (Space) คือ ที่ว่างเป็นสิ่งที่มียอยู่แล้วตามธรรมชาติ ที่ว่างมียู่ทั่วไปจะมีมิติกว้าง ยาว ลึกที่หาไม่ขอบเขตได้ ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในองค์ประกอบของรูปทรง

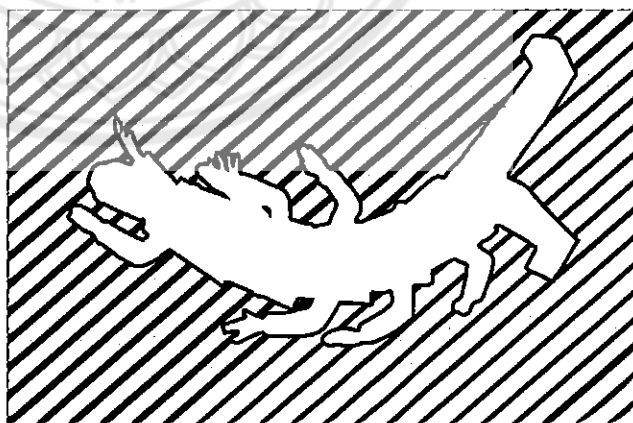
บริเวณว่างในงานทัศนศิลป์ เป็นบริเวณว่างที่ถูกควบคุมให้ดำเนินไปตามที่ผู้ทำงานต้องการ ลักษณะของบริเวณว่างมี 2 ลักษณะ คือ

1. บริเวณว่างจริง (Physical Space) หรือบริเวณว่างทางกายภาพ หมายถึง บริเวณว่างที่ปรากฏจริงในงาน-ประติมากรรม-หรือสถาปัตยกรรม เป็นบริเวณว่างที่สามารถรับรู้สัมผัสได้

2. บริเวณว่างลวงตา (Pictorial Space) หมายถึง บริเวณว่างที่ปรากฏในงานจิตรกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ เป็นบริเวณว่าง 3 มิติแสดงความกว้าง ความยาว และความลึก ในลักษณะลวงตา บริเวณว่างลักษณะนี้จะเรียกอีกนัยหนึ่งว่าบริเวณว่างแบบรูปภาพ

ประติมากรรมจึงมีพื้นที่ว่าง(Space)แบ่งได้ 3 ส่วนดังนี้

1. พื้นที่ว่างอากาศโดยรอบรูปทรง คืออากาศโดยรอบของรูปทรงถือเป็นที่ว่างรูปแบบหนึ่ง
2. พื้นที่ว่างของระนาบ คือพื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นบนตัวงาน
3. พื้นที่ว่างรูปแบบเปิด คือบริเวณภายในของนั้นมีช่องว่างให้บรรยากาศไหลผ่านได้

ภาพประกอบที่ 50 หลักวิเคราะห์พื้นที่ว่าง

ในผลงานของผู้สร้างสรรค์มีที่ว่าง (Space) พื้นที่ว่างอากาศโดยรอบรูปทรง เป็นพื้นที่เกิดจากรูปแบบของ
ที่ว่างแบบรูปปิด พื้นที่ว่างรอบนอกของผลงานนั้นสำคัญต่องานประติมากรรมเพราะที่ว่างแบบนี้จะให้พลังเคลื่อนไหว
ไววลักษณะตั้งเรียบและวิ่งอยู่รอบรูปทรงตลอดเวลา

พื้นผิว (Texture) คือ ลักษณะพื้นผิวของสิ่งต่างๆ ที่เมื่อสัมผัสจับต้องหรือมองเห็นแล้วรู้สึกได้ว่า
หยาบ ละเอียดย่น มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด

ลักษณะผิวมี 2 ชนิด

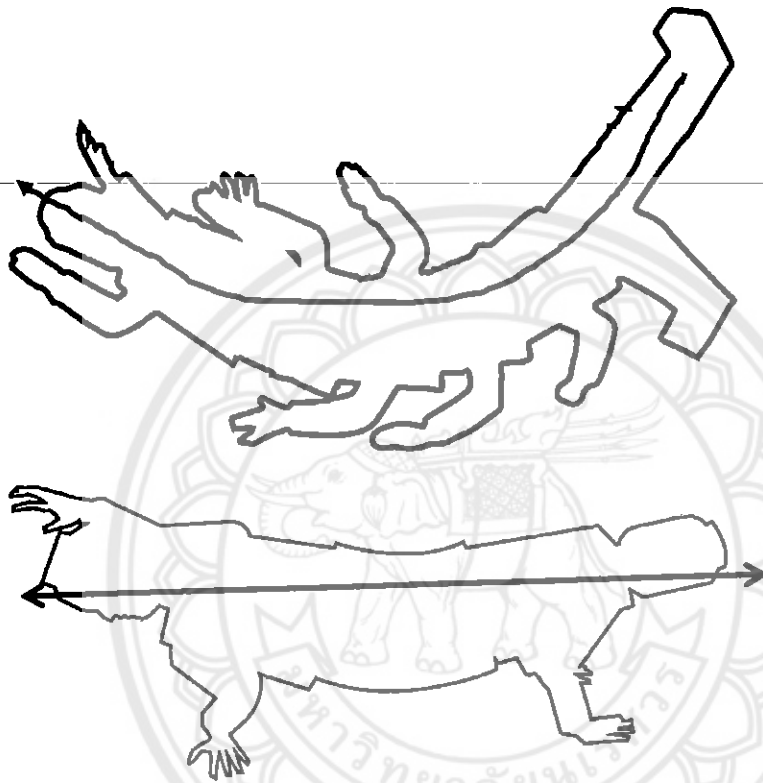
1. ลักษณะผิวที่เราจับต้องได้ เช่น กระดาษทราย ผิวส้ม แก้ว
2. ลักษณะผิวที่ทำเทียมขึ้น เมื่อมองรู้สึกว่าย่นหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจับต้องแล้วกลับเป็นพื้นผิว
เรียบๆ

ภาพประกอบที่ 51 หลักวิเคราะห์พื้นผิว

ผลงานผู้สร้างสรรค์มีลักษณะผิวที่ทำเทียมขึ้น ผิวเรียบ ตั้ง และมีส่วนที่เป็นเสมือนผิวหนังมนุษย์จริงๆ เหตุ
เพราะในการสร้างสรรค์งานศิลปะจะต้องคำนึงถึงเรื่องของพื้นผิวให้เข้ากับเนื้อหา หรือเรื่องราว โดย ผิวที่เรียบตั้ง
แสดงให้เห็นถึงความเป็นวัตถุ และ ยังมีส่วนที่เป็นผิวหนังของมนุษย์เพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึก เพื่อเป็นการแสดง
ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ผ่านผลงาน

ทิศทาง (Direction) หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้รู้ว่าการออกแบบนั้นมีลักษณะจูงใจผู้พบเห็นไปในทิศทางใด และให้ความรู้สึกว่าการออกแบบนั้นมีลักษณะเช่นใด นอกจากนี้ การออกแบบโดยคำนึงถึงทิศทางนี้จะช่วยให้รู้สึกเคลื่อนไหวได้ด้วย

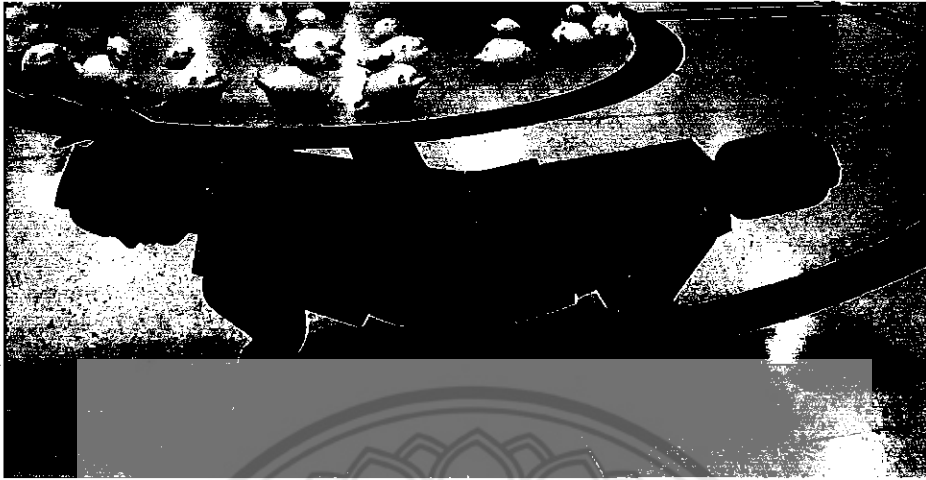

ภาพประกอบที่ 52 หลักวิเคราะห์ทิศทาง

ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นมีทิศทางของรูปที่ชัดเจนเพราะจากลักษณะรูปทรงเป็นลักษณะของการเดินของรูปทรงทำให้มีทิศทางสองด้านจึงทำให้ผลงานเกิดทิศทางที่น่าสนใจมากขึ้น ทิศทางที่เกิดขึ้นภายในงานของผู้สร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นตามลักษณะการ เดินทำ ให้ดูเหมือนการเคลื่อนไหว ที่สับสนวุ่นวายขัดแย้งกัน

ทัศนธาตุและรูปร่างรูปทรงทรงเหล่านี้ถูกสร้างสรรค์ด้วยอุดมคติและสร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกภายในบวกเข้ากับเนื้อหาที่ได้แรงบันดาลใจของผู้สร้างสรรค์และการใช้เทคนิคที่เฉพาะตัวสร้างรูปทรง เพราะผู้สร้างสรรค์ทำงานอยู่บนรูปอุดมคติ หรือ idealism ตามแนวความคิดและเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจ

สี(Colour) สีทำหน้าที่เดียวกับน้ำหนักทุกประการแต่เพิ่มหน้าที่พิเศษที่สำคัญของสีคือให้อารมณ์ความรู้สึกด้วยตนเองโดยตรง

ภาพประกอบที่ 53 หลักวิเคราะห์สีและน้ำหนักของผลงาน

ในผลงานของผู้สร้างสรรคใช้สีที่เป็นคู่ตรงข้ามหรือตัดกันเพื่อให้เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงเพื่อสื่ออารมณ์ความสับสนความต่างกันในผลงานชิ้นเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 54 หลักวิเคราะห์สีและน้ำหนักของผลงาน

ในงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรคใช้สีที่สดใส เพื่อแสดงให้เห็นถึงชีวิตในวัยเด็กที่ควรจะมีแต่ความสดใสแต่ก็ตัดด้วยสีคู่ตรงข้ามเพื่อแฝงถึงความสับสนวุ่นวายในชีวิตช่วงวัยนั้น

ทัศนธาตุและรูปร่างรูปทรงทรงเหล่านี้ถูกตัดทอนและสร้างสรรค์ใหม่โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกภายในบวกเข้ากับเนื้อหาที่ได้แรงบันดาลใจของผู้สร้างสรรค์และการใช้เทคนิคเฉพาะตัวสร้างรูปทรงบางส่วนภายในงานให้มีความชัดเจนบ้าง ไม่ชัดเจนบ้างดูแล้วรู้สึกสับสนวุ่นวาย เพราะผู้สร้างสรรค์ ทำงานอยู่บนรูปแบบเนื้อจริงตามแนวความคิดและเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจ

4. หลักการวิเคราะห์เนื้อหา

แนวความคิด ผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะนำเรื่องราวและประสบการณ์ความรู้สึกนึกคิดในอดีตของผู้สร้างสรรค์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมายอยู่ตลอดเวลา และมีเหตุการณ์มากมายที่มีผลกระทบต่อ จิตใจจนทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆมากมาย เพื่อที่อยากจะบอกเล่าเพื่อเป็นการระบายความรู้สึกในช่วงเวลานั้นและแสดงความเป็นตัวตนของผู้สร้างสรรค์ ที่จะแสดงออกมาในรูปแบบของงานประติมากรรมโดยใช้ของเล่นในวัยเด็กมาแทนตัวตนของผู้สร้างสรรค์เพื่อสะท้อนเรื่องราว ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ ผ่านงานประติมากรรมสร้างสรรค์

แนวเรื่อง

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 “รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิตชิ้นที่ 1”

ในวัยเด็กของผู้สร้างสรรค์นั้นมีการย้ายที่อยู่อาศัยบ่อยโดยเกิดความไม่พร้อมของมารดา และบิดาเพื่อเสียชีวิต ทำให้ต้องไปอยู่กับญาติ หลายคนทำให้เกิดความรู้สึกสับสน เศร้าเสียใจทุกครั้งทุกครั้งที่ย้ายบ้าน เพราะเกิดความผูกพันขึ้นกับสถานที่และญาติที่ไปอาศัยอยู่ด้วย จึงทำให้เกิดเป็นผลงานประติมากรรมชิ้นนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 “รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิตชิ้นที่ 2”

ได้แรงบันดาลใจมาจากช่วงชีวิตใจวัยเด็กอีกช่วง นั่นก็คือช่วงที่เป็นนักเรียน ซึ่งนั่นตอนนั้นตัวผมเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนได้ที่ 1 ตลอดพอขึ้นไปถึงที่ 1 ได้นั้นสิ่งที่เราต้องทำก็คือรักษามันไว้ แต่แล้ววันหนึ่ง ผมก็ตกลงมา ทำให้พอไถ่รอด มันเป็นความรู้สึกที่เราไม่สามารถรักษามันไว้ได้ จึงได้เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานชิ้นนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 “รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิตชิ้นที่ 3”

ได้แรงบันดาลใจมาจากช่วงชีวิตในสมัยวัยเรียนมหาลัยที่หลงผิด ติดการพนันซึ่งในช่วงแรกก็มีได้บ้างเสียบ้างแต่พอได้ก็ทำให้เกิดความโลภ อยากได้มากขึ้นอีกก็เริ่มที่จะกลายเป็นคนติดการพนัน จนถึงขนาดขโมยเงินเพื่อน จึงเป็นที่มาของงานชิ้นนี้ที่เปรียบตัวเองเหมือนสัตว์ที่ไร้สติ ไร้ความนึกคิดที่ยิ่งมีมากก็ยิ่งสูญเสียความเป็นมนุษย์ลงไปด้วย จึงเป็นที่มาของผลงานชิ้นนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4 “รูปทรงความรู้สึกจากช่วงเวลาของชีวิตชิ้นที่ 4”

ได้แรงบันดาลใจมาจากช่วงที่โดนรีไทร์ออกจากตลาดกระบ้งทำให้เกิดความสับสน ในการดำรงชีวิตตอนไปว่าควรจะไปทางไหน ทำอะไร จะทำอย่างไรต่อไปดี ซึ่งเหมือนกลับความคิดที่มากมายในตัวผู้สร้างสรรค์มันขัดแย้งกันทำให้เลือกไม่ถูกว่าจะไปทางไงจึงเกิดเป็นผลงานชิ้นนี้ขึ้นมา

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง รูปทรงความรู้สึจากช่วงเวลาของชีวิต (The shape of the life time) เป็นการนำเสนอแรงบันดาลใจจากช่วงเวลาต่างๆของชีวิต ตั้งแต่สมัยวัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ซึ่งแต่ละเหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและส่งผลต่อการดำรงชีวิต มีทั้งดีและไม่ดี ซึ่งผู้สร้างสรรคต้องการที่จะสื่ออารมณ์และความรู้สึกในช่วงเวลานั้นๆ โดยใช้ตัวเองเปรียบกับของเล่นที่ถูกสร้างขึ้นมาจึงเป็นการผสมผสานระหว่างคน สัตว์และของเล่นในวัยเด็กเพื่อสะท้อนอารมณ์ผ่านผลงานประติมากรรมที่ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์และตัดทอนเพื่อให้แสดงอารมณ์ออกมาได้ตามที่ผู้สร้างสรรคต้องการ

โดยผู้สร้างสรรคได้ศึกษาตามแนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรคทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ ไม่เพียงแคในกระบวนการทำงานสร้างสรรคเท่านั้นรวมถึงการใช้ชีวิตของผู้สร้างสรรคเองด้วย เมื่อเกิดการเรียนรู้ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรคผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในภาคเอกสาร

จากการทำงานศิลปนิพนธ์ ผู้สร้างสรรคหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานทั้งภาคชิ้นงานจริงและภาคเอกสารจะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาศิลปะทัศนศิลป์ได้ และไม่ว่าคุณค่าของผลสำเร็จจะอยู่ในระดับใดผู้สร้างสรรคจะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพื่อสร้างสรรคผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ด้านวัสดุ ข้อดี ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้วัสดุไฟเบอร์กลาสและเหล็ก ซึ่งมีความงามในตัววัสดุอยู่แล้วทำให้ตัวผลงานออกมาดูเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ปัญหา ไฟเบอร์กลาส มีความแข็งและยากต่อการขัด

วิธีแก้ไข เพิ่มระยะเวลาในการทำงานมากขึ้นเพื่อเผื่อเวลาในการขัดแต่งและใช้เครื่องทุ่นแรง

ด้านเทคนิค

ข้อดี เทคนิคปั้นหล่อเป็นเทคนิคที่สามารถกำหนดระยะเวลาการทำงานได้

ปัญหา เทคนิคปั้นหล่อเป็นกระบวนการที่ใช้เวลาในเวลาที่การทำงานค่อนข้างมาก ตั้งแต่กระบวนการแรกยันกระบวนการสุดท้าย ระหว่างการทำงาน ก็จะมีปัญหาเล็กบ้างใหญ่บ้าง มีทั้งบ้าง

วิธีแก้ไข วางแผนการทำงานตั้งแต่แรกให้เรียบร้อยงานแต่ละชิ้น กำหนดเวลาและระยะการทำงาน

ความคิด

ข้อดี ผู้สร้างสรรค์ทำงานอยู่บนพื้นฐานของการคิดบวก ทำให้มี

ความสุขกับการทำทำงานศิลปนิพนธ์

ปัญหา เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยใจร้อน

วิธีแก้ไข ฝึกฝนในการคิดและศึกษางานศิลปะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนางานในชุดต่อไปและใจเย็นให้มากขึ้น

พื้นที่ปฏิบัติงาน **ข้อดี** สามารถเข้าใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมงและมีอุปกรณ์ให้ยืมใช้ได้

ปัญหา เนื่องจากพื้นที่เป็นที่โล่งบุคคลภายนอกสามารถเข้ามา
รบกวนตอนทำงานได้ อุปกรณ์ในการทำงานที่ทางคณะมีก็ไม่เพียงพอต่อนักศึกษา แสงสว่างไม่เพียงพอ และไฟฟ้า
ในการทำงานไม่พอต่อนักศึกษา

วิธีแก้ไข พยายามทำงานให้เสร็จภายในเวลากลางวันเพื่อการมองเห็น
ที่ดี ต่อไฟฟ้าส่วนที่นักศึกษาเองจำเป็นต้องใช้ และหาซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอ

บรรณานุกรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ชลุต นิมเสมอ, (2539), องค์ประกอบของศิลปะ, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

มัย ตะติยะ. ประติมากรรมพื้นฐาน . พิมพ์ครั้งที่ 1. หจก.เอมี เทรดิ่ง, ๒๕๕๒

กำจร สุนพงษ์ศรี. ศิลปะสมัยใหม่. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔

นวิกรม (นามแฝง). สาระภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : KOOB, ๒๕๕๕

แหล่งอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

<http://th.wikipedia.org/wiki/>

<http://fa.kku.ac.th/th/index.php/8-news-up-date/66-555>

<http://theredlist.com/wiki-2-351-861-1411-1428-1429-1434-view-cubism-1-profile-laurens-henri-1.html>

angiegroup.wordpress.com/2016/03/26/ศิลปะแบบคิวบิซึม-cubism